

Deklaracja Środowiskowa za rok 2019

Olsztyn, 3.08.2020

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

Szanowni Państwo,

już po raz piąty przekazuję Państwu Deklarację Środowiskową Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, która w sposób transparenty przedstawia efekty naszej działalności środowiskowej.

System ek zarządzania i audytu EMAS to nowoczesne i zaawansowane narzędzie, wspomagające zarządzanie naszą pracą.

Mija kolejny rok od kiedy wdrożyliśmy ten system zarządzania środowiskowego. Przez te lata wiele się nauczyliśmy, udoskonaliśmy, ale patrzymy także w przyszłość, wskazując kierunki, które pozwolą nam dalej realizować zadania zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju.

Zidentyfikowane w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie aspekty środowiskowe wynikają wprost z prowadzonej przez nas działalności. Wyznaczyliśmy sobie cele i zadania adekwatne do zadań ustawowych instytucji. Realizując założenia systemu zarządzania środowiskowego, dążymy do tego, aby w pełni zasłużyć na miano profesjonalnej, nowoczesnej i przyjaznej instytucji skutecznie chroniącej środowisko przyrodnicze województwa warmińsko-mazurskiego.

Przekazujemy na Państwa ręce Deklarację Środowiskową, która wzorem lat ubiegłych prezentuje nasze działania, osiągnięcia i plany na przyszłość. Za pośrednictwem informacji zawartych w niniejszym dokumencie pokazujemy w jaki sposób, poprzez podejmowane przez nas rozstrzygnięcia, minimalizujemy oddziaływanie na środowisko planowanych inwestycji oraz dążymy do racjonalnej ochrony walorów przyrodniczych. Część dokumentu poświęciliśmy działaniom z zakresu czynnej ochrony przyrody, a także zagadnieniu otwartej komunikacji z wszystkimi zainteresowanymi stronami oraz dobrym praktykom, które stosujemy w celu racjonalnego korzystania z zasobów niezbędnych dla funkcjonowania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Olsztynie
Agata Moździerz

Spis treści:

1. Kontekst organizacji	4
2. Opis systemu zarządzania środowiskowego	10
3. Polityka środowiskowa	15
4. Wymagania prawne – zobowiązania dotyczące zgodności	17
5. Aspekty środowiskowe	17
6. Cele i zadania	25
7. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej i dobre praktyki	49
8. Komunikacja wewnętrzna i zewnętrzna	55
9. Oświadczenie weryfikatora	61

1. Kontekst organizacji

Informacje ogólne

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie powstała 15 listopada 2008 r. na mocy ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Jest państwową jednostką budżetową, obsługującą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie jest organem administracji rządowej niezespołonej. Powoływany jest przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, który pełni funkcję organu wyższego stopnia w odniesieniu do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Misją Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie jest sprawne, skuteczne, transparentne i etyczne wykonywanie zadań publicznych w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska oraz zachowania dziedzictwa przyrodniczego województwa warmińsko-mazurskiego.

Misja ta jest realizowana w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju.

MISJA

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie jest profesjonalną, rzetelną, bezstronną jednostką, budującą wizerunek nowoczesnej, otwartej i przejrzystej administracji świadczącej obywatelom i instytucjom usługi z zakresu ochrony środowiska na najwyższym poziomie merytorycznym, przy wykorzystaniu instrumentów ciągłego doskonalenia się i podnoszeniu poziomu zaangażowania zespołu.

WIZJA

Nazwa, adres, otoczenie organizacji i warunki środowiskowe

Główna siedziba Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie znajduje się w budynku przy ul. Dworcowej 60, 10-437 Olsztyn, tel. 89 53 72 100, fax. 89 52 70 423, e-mail: sekretariat.olsztyn@rods.gov.pl.

Budynek stanowi własność Skarbu Państwa. Na podstawie decyzji Prezydenta Olsztyna z 2010 r. z późn. zm. budynek został przekazany, w części, w trwały zarząd Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie. Powierzchnia całego budynku wynosi 1958,6 m². Natomiast powierzchnia użytkowa, będąca w trwałym zarządzie RDOŚ w Olsztynie, obejmuje pomieszczenia o powierzchni łącznej 855,5 m², tj.: piwnica – 7 m², parter – 202,1 m², II piętro – 256,2 m², III piętro – 390,2 m².

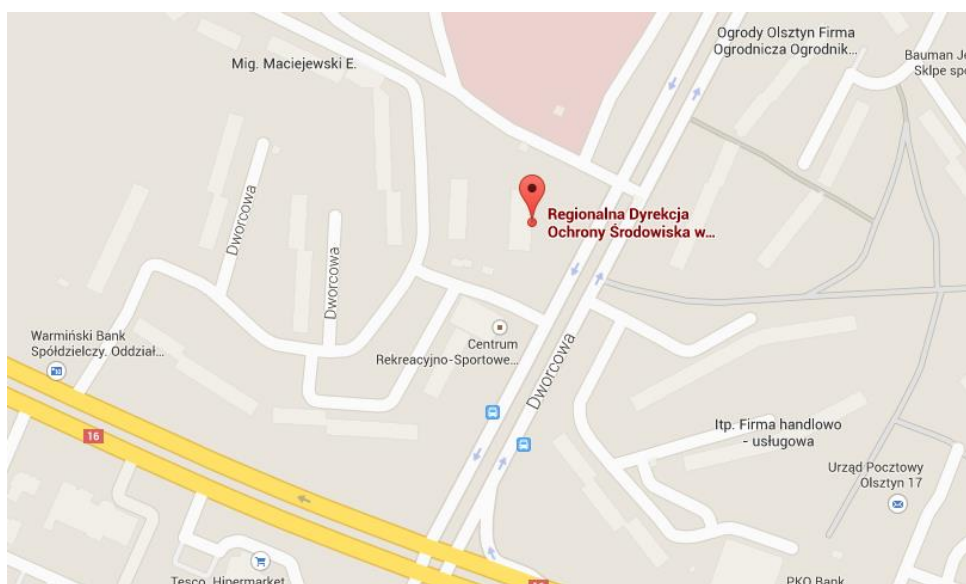
Urząd usytuowany jest na parterze (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, Regionalny Konserwator Przyrody w Olsztynie, sekretariat, Główna Księgowa wraz z Zespołem Budżetu i Finansów, archiwum zakładowe), na drugim piętrze (Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000, część Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego) i na części trzeciego piętra budynku (Wydział Ocen Oddziaływania na Środowisko, Wydział Zapobiegania i Naprawy Szkód w Środowisku oraz Informacji o Środowisku i Zarządzania

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

Środowiskiem, część Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego). W budynku, na pierwszym piętrze, znajduje się siedziba Warmińsko-Mazurskiego Inspektoratu Transportu Drogowego. Ponadto w budynku (odrębne wejście) znajduje się Wojewódzki Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Warmińsko-Mazurskim stanowisko w Olsztynie. Na czwartym piętrze znajdują się zaś lokale komunalne, administrowane przez Zakład Lokali i Budynków Komunalnych w Olsztynie i zajmowane przez osoby fizyczne.

(Widok na siedzibę RDOŚ w Olsztynie)

(Lokalizacja siedziby RDOŚ w Olsztynie)

W skład struktury organizacyjnej Dyrekcji wchodzi dwa Wydziały Spraw Terenowych, które zostały objęte systemem zarządzania środowiskowego:

<p>Wydział Spraw Terenowych I w Elblągu</p>	<p>Siedziba Wydziału Spraw Terenowych I w Elblągu znajduje się w budynku Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie Delegatury w Elblągu przy ul. Wojska Polskiego 1, 82-300 Elbląg, gmina Miasto Elbląg, województwo warmińsko-mazurskie, tel.: 55 23-74-517, fax: 55 23-74-580, e-mail: sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl. Pięć pokoi, położonych na II piętrze, o łącznej powierzchni użytkowej 100,50 m² jest zajmowanych przez pracowników Wydziału na podstawie umowy użyczenia zawartej pomiędzy Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie a Warmińsko-Mazurskim Urzędem Wojewódzkim w Olsztynie. W budynku znajdują się także siedziby innych urzędów.</p>
<p>Wydział Spraw Terenowych II w Elku</p>	<p>Siedziba Wydziału Spraw Terenowych II w Elku znajduje się w budynku Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. przy ul. Adama Mickiewicza 15, 19-300 Elk, gmina miasto Elk, województwo warmińsko-mazurskie, tel.: 87 62-11-755, e-mail: sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl. Trzy pokoje, położone na VIII piętrze budynku, o łącznej powierzchni użytkowej 35,28 m² są zajmowane przez pracowników Wydziału na podstawie umowy najmu lokalu użytkowego zawartej pomiędzy Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie a Suwalską Specjalną Strefą Ekonomiczną S.A. W budynku znajdują się także siedziby innych urzędów, firm i zakładów. <i>Od 1 sierpnia 2020 r. siedziba Wydziału będzie się mieściła przy ul. Zamkowej 8, 19-300 Elk w siedzibie Sekcji Zamiejscowej w Elku olsztyńskiego Oddziału Terenowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Pomieszczenia biurowe z sanitariatami i pomieszczeniem socjalnym oraz salą konferencyjną do wspólnego użytku z KOWR o łącznej powierzchni 37,05 m² znajdują się na poddaszu budynku i będą zajmowane przez pracowników Wydziału na podstawie umowy najmu zawartej pomiędzy Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie a Dyrektorem Oddziału Terenowego KOWR w Olsztynie.</i></p>

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie realizuje swoje ustawowe zadania, z którymi identyfikuje znaczące aspekty środowiskowe, na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – czwartego co do wielkości województwa w kraju.

Województwo graniczy z Rosją (z Obwodem Kaliningradzkim) oraz z innymi województwami: pomorskim, kujawsko-pomorskim, mazowieckim i podlaskim. Województwo warmińsko-mazurskie nazywane jest „krajem tysiąca jezior”. W rzeczywistości znajduje się w nim ponad 3000 jezior, a wśród nich dwa największe jeziora Polski: Śniardwy (113,4 km²) i Mamry (102,8 km²) oraz najdłuższe jezioro Polski – Jeziorak (27,45 km). W granicach województwa znajduje się także jedno z najniższych miejsc w kraju – depresja 1,8 m p.p.t. w msc. Raczki Elbląskie w gminie Elbląg. Na terenie województwa ustanowiono także morskie wody wewnętrzne (okolice Zalewu Wiślanego, port morski w Elblągu, rzeka Elbląg).

Prawie połowa województwa warmińsko-mazurskiego objęta jest obszarowymi formami ochrony przyrody. Według danych zawartych w opracowaniu pt. „Ochrona środowiska 2019” (Główny Urząd Statystyczny, 2019, s. 111) najwyższą wartość wskaźnika powierzchni

obszarów prawnie chronionych przypadającej na jednego mieszkańca odnotowano dla województwa warmińsko-mazurskiego (7897 m²/1 mieszkańca). W Polsce wyznaczonych jest 19 obszarów Ramsar (obszarów wodno-błotnych), w tym aż 4 na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego. Są to rezerваты przyrody: Jezioro Łuknajno, Jezioro Siedmiu Wysp, Jezioro Karaś oraz Jezioro Drużno.

W granicach województwa ustanowiono także obszar specjalnej ochrony ptaków Ostoja Warmińska PLB280015, o powierzchni prawie 150 tys. hektarów, w celu ochrony między innymi bociana białego *Ciconia ciconia*. Jego populacja na tym terenie jest jedną z największych w Polsce i liczy około 1000 par (około 2% populacji krajowej).

Na Warmii i Mazurach występuje także jedna z najliczniejszych w kraju populacji bobra europejskiego. Szacuje się, że obszar województwa zasiedla około 15 tys. osobników tego gatunku (uwzględniając wyniki inwentaryzacji oraz przyrost naturalny populacji).

Kierownictwo i przedstawiciel kierownictwa ds. EMAS

Agata Moździerz – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie

Aleksandra Krzysztoń-Rzodkiewicz – p.o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, Regionalnego Konserwatora Przyrody w Olsztynie

Ogólna odpowiedzialność za system zarządzania środowiskowego spoczywa na najwyższym kierownictwie organizacji, tj. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie, który formułuje wytyczne dla ustanawianych celów środowiskowych oraz dla dalszego rozwoju systemu zarządzania środowiskowego.

W celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania systemu zarządzania środowiskowego najwyższe kierownictwo powołało specjalnego przedstawiciela kierownictwa - Pełnomocnika ds. SZŚ. Funkcję tę pełni Pani Justyna Januszewicz, Naczelnik Wydziału Zapobiegania i Naprawy Szkód w Środowisku oraz Informacji o Środowisku i Zarządzania Środowiskiem. Pełnomocnik ds. SZŚ niezależnie od innych obowiązków ma określone zadania, zakres odpowiedzialności oraz uprawnienia, aby zapewnić system zarządzania środowiskowego zgodny z Rozporządzeniem EMAS oraz aby przedstawić najwyższemu kierownictwu sprawozdania z wyników funkcjonowania systemu zarządzania środowiskowego. Pełnomocnika wspiera zespół do spraw systemu zarządzania środowiskowego w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie. Ponadto w organizacji deleguje się zadania i odpowiedzialność na kierownictwo niższego szczebla zarządzania (naczelników wydziałów i koordynatorów). Pełnomocnik ds. EMAS upoważniony jest do kontaktów w sprawach związanych z działalnością środowiskową Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, tel. 89 53 72 104, e-mail: justyna.januszewicz.olsztyn@rdos.gov.pl.

Opis działalności i struktura organizacyjna

Podstawę prawną działania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie stanowią w szczególności:

- 1) ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*;
- 2) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. *w sprawie nadania statutu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie* (Dz. U. Nr 202, poz. 1260), zmienione rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 11 grudnia 2019 r. *zmieniającym rozporządzenie w sprawie nadania statutu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie* (Dz.U. z 2019 r. poz. 2417);

- 3) regulamin organizacyjny Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, stanowiący załącznik do zarządzenia Nr 38 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 12 września 2013 r. w sprawie ustanowienia *Regulaminu Organizacyjnego Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie*.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie jest instytucją, która odpowiada za realizację polityki ochrony środowiska w zakresie zarządzania ochroną przyrody, w tym m.in. obszarami Natura 2000, kontrolę procesu inwestycyjnego poprzez między innymi: przeprowadzanie ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć oraz udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko. Realizuje także zadania dotyczące zapobiegania i naprawy szkód w środowisku oraz odpowiada za zarządzanie informacją o środowisku przyrodniczym.

Do najważniejszych ustawowych zadań Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie należy:

- 1) udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko;
- 2) przeprowadzanie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub udział w tych ocenach;
- 3) tworzenie i likwidacja form ochrony przyrody na podstawie ustawy *o ochronie przyrody*;
- 4) ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 i innymi formami ochrony przyrody, na zasadach i w zakresie określonych ustawą *o ochronie przyrody*;
- 5) wydawanie decyzji na podstawie ustawy *o ochronie przyrody*;
- 6) przeprowadzanie postępowań i wykonywanie innych zadań, o których mowa w ustawie *o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie*;
- 7) przekazywanie danych do bazy danych o ocenach oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko
- 8) współpraca z organami jednostek samorządu terytorialnego w sprawach ocen oddziaływania na środowisko i ochrony przyrody;
- 9) współpraca z organizacjami ekologicznymi;
- 10) wykonywanie zadań, w tym wydawanie decyzji oraz zlecenia ekspertyz z zakresu gospodarki odpadami.

Zgodnie ze Statutem oraz Regulaminem Organizacyjnym, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie kieruje Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Olsztynie przy pomocy zastępcy oraz naczelników wydziałów.

W Regionalnej Dyrekcji wyodrębniono siedem komórek organizacyjnych:

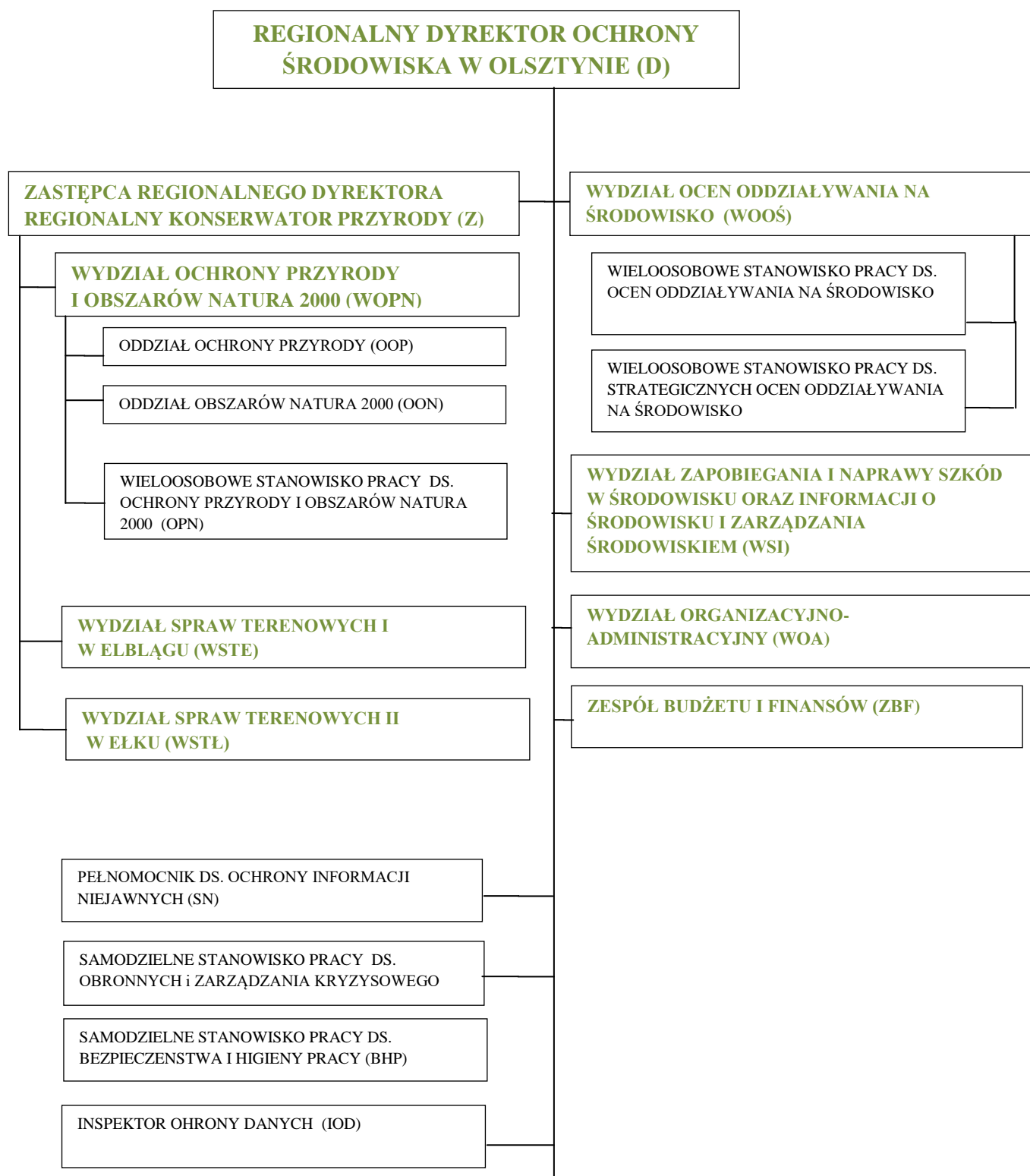
- 1) Wydział Ocen Oddziaływania na Środowisko;
- 2) Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000;
- 3) Wydział Zapobiegania i Naprawy Szkód w Środowisku oraz Informacji o Środowisku i Zarządzania Środowiskiem;
- 4) Wydział Spraw Terenowych I w Elblągu;
- 5) Wydział Spraw Terenowych II w Ełku;
- 6) Wydział Organizacyjno-Administracyjny;
- 7) Zespół Budżetu i Finansów.

W instytucji funkcjonują również: pełnomocnik do spraw ochrony informacji niejawnych, inspektor ochrony danych, samodzielne stanowisko pracy do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, samodzielne stanowisko pracy do spraw zadań obronnych i zarządzania kryzysowego.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie zatrudnia 66 pracowników (stan na dzień 31.12.2019 r.).

Aktualną Strukturę organizacyjną Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie prezentuje poniższy schemat – rysunek nr 1.

SCHEMAT ORGANIZACYJNY REGIONALNEJ DYREKCJI OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE

2. Opis systemu zarządzania środowiskowego

System zarządzania środowiskowego jest częścią ogólnego systemu zarządzania w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie. Został on wkomponowany w obowiązujące w instytucji procedury kontroli zarządczej. System jest zgodny z wymaganiami EMAS, określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylającej rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/We (Dz.Urz. UE L. 342/1), zmienionym rozporządzeniem Komisji (UE) 2017/1505 z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniającym załączniki I, II, III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) (Dz.Urz. UE L. 222/1 oraz rozporządzeniem Komisji (UE) 2018/2026 z dnia 19 grudnia 2018 r. zmieniającym załącznik IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) (Dz.Urz. UE L. 325/18). Fundamentalnymi zasadami działania organizacji w duchu EMAS, realizowanymi w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, jest zgodność z wszystkimi wymaganiami prawnymi w obszarze ochrony środowiska, które dotyczą działalności oraz zaangażowania pracowników na każdym szczeblu organizacji. SZŚ wspiera realizację misji i wizji RDOŚ w Olsztynie. Celem SZŚ jest poprawa funkcjonowania organizacji w zakresie bezpośredniego i pośredniego wpływu na środowisko.

W ramach funkcjonującego SZŚ został określony kontekst organizacji obejmujący zarówno warunki środowiskowe województwa warmińsko-mazurskiego (opisane w rozdziale 1), jak również czynniki wewnętrzne (rotacje pracowników, proces decyzyjny – złożoność spraw, przepływ informacji, praca w terenie i dostępność specjalistycznego sprzętu, sąsiedztwo innych instytucji, firm, osób fizycznych) i zewnętrzne (zmieniające się wymogi prawne, wzrost liczby wpływających spraw, dostępność szkoleń specjalistycznych, relacje z zewnętrznymi interesariuszami, finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych). Oceniono także zainteresowane strony, analizując grupę interesariuszy, ich potrzeby i oczekiwania w kontekście zobowiązań RDOŚ w Olsztynie dotyczących zgodności (wnioskodawcy - firmy, osoby fizyczne, instytucje państwowe i samorządowe, strony postępowania, społeczeństwo i organizacje pozarządowe, organy administracji rządowej i samorządowej, z którymi organizacja współpracuje w celu realizacji zadań statutowych warunkujących aspekty środowiskowe pośrednie, instytucje finansujące zadania organizacji, instytucje, firmy, osoby fizyczne sąsiadujące z organizacją). Zidentyfikowano także ryzyka i szanse powiązane z realizacją ustawowych zadań, z którymi identyfikujemy znaczące aspekty środowiskowe. Wszystkie te aspekty mają bezpośrednie przełożenie na działanie RDOŚ w Olsztynie, znaczenie podejmowanych rozstrzygnięć i wpływ na środowisko oraz świadomość mieszkańców i ich zainteresowanie środowiskowymi efektami działalności naszej organizacji.

Zakres systemu zarządzania środowiskowego obejmuje wszystkie działania prowadzone przez organizację związane z realizacją ustawowych zadań Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego. System jest wdrożony, utrzymywany i ustawicznie doskonalony w trzech lokalizacjach: Olsztynie, Elblągu i Ełku oraz podczas pracy w terenie. Z zakresu systemu wyłączony został obiekt - pojedyncze pomieszczenie biurowe w Jeleniu (Jeleń 84, 13-230 Lidzbark Welski). Wyłączenie tego obiektu nie wpływa jednak na ogólną ocenę działalności RDOŚ w Olsztynie. Podkreślić bowiem należy, że jedno pomieszczenie biurowe w Jeleniu jest wynajmowane od

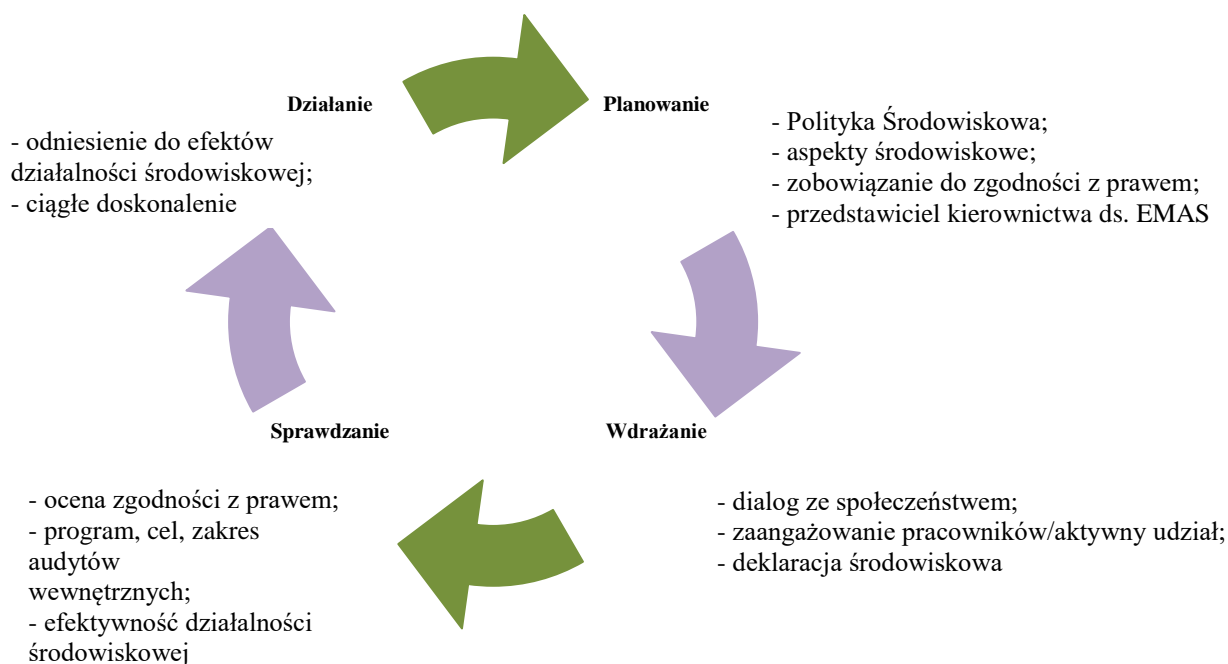
Welskiego Parku Krajobrazowego na potrzeby wykonywania obowiązków służbowych przez dwóch pracowników Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie. Wspomniani pracownicy nie tworzą odrębnej komórki organizacyjnej w strukturze organizacji. Są oni pracownikami Wydziału Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000, a miejsce wykonywania przez nich obowiązków służbowych ma między innymi na celu usprawnić pracę, z korzyścią dla zainteresowanych stron, w południowo-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego. Z systemu wyłączony został jedynie obiekt lokalowy. Natomiast pracownicy wykonują zadania, z którymi identyfikujemy swoje znaczące pośrednie aspekty środowiskowe (przeprowadzenie postępowań dotyczących oględzin i szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną na podstawie art. 126 ustawy *o ochronie przyrody* oraz uzgadnianie i opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego). Realizacja tych zadań jest elementem działania Wydziału Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000. Jest monitorowana, sprawozdawana oraz służy realizacji celów środowiskowych organizacji, jakimi są: zadośćuczynienie poniesionym szkodom oraz efektywne orzekanie dla zapewnienia zachowania wartości przyrodniczych terenów cennych pod względem przyrodniczym oraz ochrona fauny i flory.

We wszystkich lokalizacjach zidentyfikowano zarówno aspekty bezpośrednie, jak i pośrednie. Znaczące pośrednie aspekty środowiskowe związane są z procesami merytorycznymi. Żaden z nich nie został wyłączony z zakresu systemu zarządzania środowiskowego. Ponadto w lokalizacji głównej w Olsztynie, w trakcie przeglądu środowiskowego w 2019 r., zidentyfikowano znaczący bezpośredni aspekt środowiskowy związany z realizacją działań ochronnych w zakresie ochrony czynnej (dotychczas był on znaczącym pośrednim aspektem środowiskowym).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie jest organem administracji rządowej niezespolonej (kod działalności NACE/PKD 84.11). Instytucja zgodnie z rozporządzeniem EMAS kwalifikuje się do małych organizacji.

Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kompetencje, umiejętności i uprawnienia do realizacji ustawowych zadań RDOŚ w Olsztynie, w zależności od zajmowanego stanowiska pracy. Wymagania te ujęte są w opisach stanowisk oraz zakresach czynności pracowników, które są na bieżąco aktualizowane i dostosowywane do zmieniających się przepisów oraz potrzeb organizacji. Każdy z pracowników poprzez realizację swoich zadań aktywnie uczestniczy w działalności na rzecz ochrony środowiska. Nowi pracownicy przechodzą szkolenia mające na celu zapoznanie ich z elementami systemu zarządzania środowiskowego i włączenie w działania w tym zakresie.

System zarządzania środowiskowego w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie uwzględnia niżej wymienione procesy:

Rys. 2 Procesy SZŚ w RDOŚ w Olsztynie

Planowanie i wdrażanie odbywa się z uwzględnieniem ryzyk i szans, dzięki czemu możliwe jest zwiększenie skuteczności systemu zarządzania, poprawa wyników oraz zapobieganie negatywnym wpływom.

W ramach zidentyfikowanych procesów wyróżniamy podstawowe elementy SZŚ: Polityka środowiskowa, aspekty środowiskowe, wymagania prawne i inne, cele i zadania środowiskowe, zasoby, role, odpowiedzialność i uprawnienia, kompetencje, szkolenia, świadomość, komunikacja, dokumentacja, nadzór nad dokumentami, sterowanie operacyjne, gotowość i reagowanie na awarie, monitorowanie i pomiary, ocena zgodności, niezgodności, działania korygujące, nadzór nad zapisami, audyty wewnętrzne i przegląd zarządzania.

Polityka środowiskowa jest kluczowym elementem funkcjonowania systemu zarządzania środowiskowego w RDOŚ w Olsztynie i jest wytyczana przez kierownictwo. Dokument ten tworzy podwaliny całego systemu zarządzania, gdyż zawiera najważniejsze zobowiązania w obszarze związanym z ochroną środowiska. Zawarta w Polityce środowiskowej zasada zrównoważonego rozwoju jest zasadą ustrojową przyjętą w Unii Europejskiej i zasadą uznawaną przez kraje członkowskie za podstawę polityki ekologicznej. Zgodnie z art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej „Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”.

Identyfikacja i ocena bezpośrednich i pośrednich aspektów środowiskowych odbywa się co najmniej raz w roku, nie później niż do końca pierwszego kwartału. W razie potrzeby dokonuje się aktualizacji wykazu aspektów środowiskowych i oceny ich istotności.

Wszystkie aspekty środowiskowe są zestawione w Rejestrze aspektów środowiskowych dostępnym w organizacji. Znaczące aspekty środowiskowe zostały określone w wyniku oceny przeprowadzonej w oparciu o obiektywne kryteria i zostały zawarte w niniejszej Deklaracji Środowiskowej RDOŚ w Olsztynie. Za aktualizację wykazu znaczących aspektów środowiskowych odpowiedzialny jest Pełnomocnik ds. EMAS. Każda komórka organizacyjna RDOŚ w Olsztynie, w przypadku stwierdzenia konieczności aktualizacji wykazu aspektów środowiskowych, zobowiązana jest zgłosić ten fakt do Pełnomocnika ds. EMAS.

Niezależnie od zgłoszeń przekazywanych przez komórki organizacyjne, Rejestr aspektów środowiskowych podlega okresowej ocenie prowadzonej przez zespół ds. systemu zarządzania środowiskowego, a także w następujących przypadkach:

- 1) zmiana wymagań prawnych i organizacyjnych dotyczących ochrony środowiska w obszarze działania RDOŚ w Olsztynie;
- 2) wystąpienie sytuacji awaryjnej, jeżeli jej skutkiem była niekorzystna zmiana w środowisku;
- 3) wprowadzenie do stosowania w RDOŚ w Olsztynie nowych wytycznych;
- 4) pojawienie się nowych danych i informacji, mających wpływ na oddziaływanie danego aspektu na środowisko.

W procesie identyfikacji zobowiązań dotyczących zgodności, w tym wymagań prawnych, analizowane są wyniki przeglądu środowiskowego, akty prawne, decyzje i umowy dotyczące funkcjonowania RDOŚ w Olsztynie. W celu zapewnienia ciągłej zgodności działań podejmowanych przez RDOŚ w Olsztynie z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska, minimum raz w roku przeprowadzane są wewnętrzne audyty środowiskowe, będące również audytami zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska. Raz w roku, w ramach przeglądu zarządzania, następuje całościowa ocena zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska obowiązującymi w RDOŚ w Olsztynie. Wszyscy pracownicy RDOŚ w Olsztynie mają dostęp do systemu informacji prawnej – Lex. Ponadto zespół Radców Prawnych sporządza opinie prawne oraz udziela konsultacji prawnych, w sytuacjach wymagających interpretacji obowiązujących przepisów.

Ważnym elementem SZŚ jest wyznaczanie celów środowiskowych. W Polityce środowiskowej RDOŚ w Olsztynie zostały określone priorytety, które mają przełożenie na realizowane cele i zadania. Cele, zadania, mierniki, odpowiedzialności i ryzyka zostały określone w ramach procedury kontroli zarządczej na etapie planowania działalności komórek organizacyjnych. W oparciu o ww. dokumenty opracowany został plan działalności RDOŚ w Olsztynie. Procedura kontroli zarządczej zapewnia nadzór nad realizacją planu działalności oraz monitoruje ryzyka, a w budżecie zadaniowym do wszystkich tych celów i zadań wpisane są środki niezbędne do ich osiągnięcia.

RDOŚ w Olsztynie określił i udokumentował (w Przeglądzie środowiskowym przeprowadzonym w 2019 r.) ryzyka i szanse związane z właściwymi dla naszej organizacji znaczącymi aspektami środowiskowymi, których realizacja zmierza do osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych. Skoncentrowano się na tych rodzajach ryzyka i szansach, które dają gwarancję, że system zarządzania środowiskowego pozwala na osiągnięcie zamierzonego rezultatu, aby m.in. zapobiec niepożądanym skutkom w środowisku oraz aby dążyć do stałej poprawy działalności środowiskowej organizacji.

Kierownictwo zapewnia dostępność zasobów niezbędnych do ustanowienia, wdrożenia, utrzymania i doskonalenia systemu zarządzania środowiskowego. Zasoby te obejmują odpowiednią liczbę wykwalifikowanych pracowników, infrastrukturę (maszyny, urządzenia, budynki, wyposażenie, zasoby informatyczne itp.) oraz środki finansowe. Pracownicy RDOŚ w Olsztynie uczestniczą w szkoleniach mających na celu podniesienie kompetencji i świadomości środowiskowej, a także podniesienie ich poczucia odpowiedzialności i zaangażowania oraz bezpieczeństwa pracy.

Komunikacja wewnętrzna jest prowadzona z wykorzystaniem takich narzędzi, jak: ogólnie dostępny serwer, korespondencja elektroniczna, spotkania, pisma służbowe, rozmowy indywidualne, narady, szkolenia wewnętrzne itp. Odbywają się narady kierownictwa, podczas których ustalane są nie tylko bieżące strategie działania urzędu, ale także rozpatrywane sprawy zgłaszane przez pracowników za pośrednictwem naczelników swoich wydziałów. Wszystkie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie są aktualizowane. Zamieszczane są one na serwerze, do którego mają dostęp wszyscy pracownicy.

RDOŚ w Olsztynie prowadzi dialog ze społeczeństwem poprzez realizację działań wynikających wprost z uwarunkowań prawnych, jak i stanowiących dobrą praktykę w komunikacji z zainteresowanymi stronami. W tym celu prowadzona jest korespondencja urzędowa, odbywają się spotkania, na bieżąco udzielane są informacje telefoniczne oraz aktualizowany jest serwis internetowy oraz Biuletyn Informacji Publicznej. Ponadto organizowane są konferencje i szkolenia. Pracownicy RDOŚ w Olsztynie biorą także udział w inicjatywach innych instytucji współorganizując spotkania informacyjno-edukacyjne. RDOŚ w Olsztynie udziela informacji o środowisku wszystkim zainteresowanym podmiotom, prowadzone są działania z zakresu komunikacji z mediami.

W urzędzie prowadzony jest stały nadzór na dokumentacją i zapisami. Obieg dokumentacji i nadzór nad dokumentami oraz zapisami jest zgodny z przyjętą instrukcją kancelaryjną Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, a także jednolitym rzeczowym wykazem akt, który jest znany oraz dostępny każdemu pracownikowi. W celu zapewnienia skutecznego nadzoru w tym zakresie, większej efektywności pracy oraz zapobiegania działaniom korupcyjnym w RDOŚ w Olsztynie wdrożono elektroniczny system zarządzania dokumentacją, zwany potocznie EZD. System jest aktualizowany i serwisowany pod kątem potrzeb urzędu oraz nadzorowany w zakresie zgodności ze zmieniającymi się wymaganiami prawnymi.

Sterowanie operacyjne zapewnia nadzór nad znaczącymi aspektami środowiskowymi. Poprzez prowadzenie działań zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi, zarządzeniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie i innymi procedurami minimalizowane jest oddziaływanie RDOŚ w Olsztynie na środowisko. Planowanie i nadzór nad działaniami operacyjnymi realizowane jest także dzięki bezpośredniemu nadzorowi nad realizacją zadań poszczególnych wydziałów przez ich naczelników oraz spotkania kierownictwa jednostki, w czasie których rozstrzygane są aktualne problemy i podejmowane decyzje co do ewentualnych koniecznych zmian w zakresie funkcjonowania systemu zarządzania środowiskowego.

Gotowość i reagowanie na sytuacje awaryjne jest elementem systemu zarządzania środowiskowego w RDOŚ w Olsztynie. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie posiada plan ewakuacji i czytelnie oznakowane drogi ewakuacji. Monitoruje się i prowadzi działania w celu zapobiegania sytuacjom awaryjnym m.in. poprzez przeprowadzanie przeglądów technicznych instalacji, urządzeń i samochodów służbowych, informowanie o możliwych zagrożeniach cybernetycznych oraz terrorystycznych, a także cykliczne spotkania Stałego Dyżuru będącego elementem systemu bezpieczeństwa Państwa.

Spotkania kierownictwa, audyty wewnętrzne, przeglądy zarządzania, sprawozdawczość to elementy działań monitorujących, analiz i ocen. Skuteczność realizacji działań

środowiskowych jest monitorowana m.in. poprzez okresową sprawozdawczość.

Okresowo prowadzone są wewnętrzne audyty środowiskowe (zgodnie z programem audytów na dany rok), raz w roku przeprowadzany jest przegląd zarządzania. W przypadku stwierdzenia niezgodności lub spostrzeżeń wprowadzane są działania korygujące.

Działania mające na celu poprawę efektów działalności środowiskowej, osiągnięcia celów i realizacji zadań oraz zgodności z wymogami prawnymi dotyczącymi środowiska podejmowane są zarówno w obszarze organizacji i funkcjonowania biura (aspekty bezpośrednie), jak i w zakresie realizowanych kompetencji RDOŚ w Olsztynie (aspekty pośrednie i aspekt bezpośredni związany z realizacją działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody).

3. Polityka środowiskowa

- 1) Polityka środowiskowa jest dokumentem zatwierdzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie.
- 2) Stanowi wyraz woli i zawiera zobowiązanie do ochrony środowiska, w tym do zapobiegania zanieczyszczeniom, do spełniania zobowiązań dotyczących zgodności oraz do ciągłego doskonalenia systemu zarządzania środowiskowego w celu poprawy efektów działalności środowiskowej.
- 3) Za realizację postanowień Polityki środowiskowej odpowiedzialny jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie.
- 4) Polityka środowiskowa jest publicznie dostępna w serwisie internetowym RDOŚ w Olsztynie, jak również została zakomunikowana pracownikom oraz podmiotom współpracującym z RDOŚ w Olsztynie.
- 5) Propozycje aktualizacji Polityki środowiskowej mogą być zgłaszane do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie za pośrednictwem Pełnomocnika ds. EMAS.

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE

Polityka Środowiskowa

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie jest organem administracji rządowej niezespółonej, utworzonym i działającym na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Za priorytet w naszej działalności uznajemy realizowanie zadań ustawowych na najwyższym poziomie merytorycznym, kierując się jednocześnie zasadą zrównoważonego rozwoju.

Zobowiązujemy się do spełniania wszelkich wymagań prawnych i innych dotyczących naszej działalności, do ochrony środowiska, w tym do zapobiegania zanieczyszczeniom oraz do ciągłego doskonalenia systemu zarządzania środowiskowego w celu poprawy środowiskowych efektów działalności.

Swoją działalność opieramy w szczególności na budowaniu zaufania obywateli do administracji publicznej oraz wzroście zaangażowania pracowników w system zarządzania środowiskowego. Dążymy, aby w sposób profesjonalny, rzetelny, jawny i etyczny realizować powierzone nam sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Do najistotniejszych obszarów naszej działalności, w których jednocześnie identyfikujemy znaczące aspekty środowiskowe, należą:

- przeprowadzanie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub udział w tych ocenach,
- udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko,
- ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 i rezerwatami przyrody oraz ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów,
- naprawa i przeciwdziałanie wystąpieniu szkód w środowisku.

Pośredni wpływ na środowisko związany z realizacją naszych zadań przyczynia się w szczególności do:

- zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu na środowisko oraz przywrócenia lub utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków chronionych,
- zapewnienia zrównoważonego rozwoju gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego.

Zapewniamy również, że stosujemy zasadę „zielonej administracji” dążąc do racjonalnego korzystania z zasobów niezbędnych dla funkcjonowania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie. Przykładamy także wagę do promowania zachowań prośrodowiskowych i budowania świadomości ekologicznej w społeczeństwie.

Zarządzanie naszym urzędem ukierunkowane jest na ciągłe doskonalenie i w tym zakresie określamy między innymi ryzyka i szanse związane z realizacją powierzonych nam zadań. Wszyscy pracownicy są świadomi wpływu wynikającego z działalności urzędu na środowisko, zarówno bezpośredniego, jak i pośredniego. Wdrożony w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie system zarządzania środowiskowego (EMAS) jest integralną częścią funkcjonującej w jednostce kontroli zarządczej.

Olsztyn, 21 maja 2019 r.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Agata Moździerz

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn, tel.: 89 53-72-100, fax: 89 52-70-423, sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl, olsztyn.rdos.gov.pl

4. Wymagania prawne – zobowiązania dotyczące zgodności

RDOŚ w Olsztynie jest jednym z urzędów, który stoi na straży przestrzegania przepisów prawa z zakresu ochrony środowiska. W związku z powyższym dążymy do bycia wzorem dla innych w tym zakresie.

Monitorujemy nasze korzystanie ze środowiska w zakresie wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza. W tym zakresie, na podstawie art. 289 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 t.j.) jesteśmy zwolnieni z przedkładania Marszałkowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego „Zbiorczego zestawienia informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat” oraz wnoszenia tych opłat. Na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. *o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1077 t.j.) do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBIZE) składany jest roczny raport dotyczący emisji do powietrza, który jest wprowadzany do bazy danych o emisjach gazów cieplarnianych i substancji. Zużyte świetlówki, tonery, zużyty sprzęt komputerowy, odpady budowlane przekazywane są do uprawnionych jednostek oraz ewidencjonowane w oparciu o karty przekazania odpadów. Uzyskaliśmy numer rejestrowy (000038332) w rejestrze podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami (BDO).

Wszyscy pracownicy RDOŚ w Olsztynie mają dostęp do internetowego serwisu prawnego Lex oraz serwera wewnętrznego, na którym znajdują się wszystkie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie. Ponadto na bieżąco rozsyłana jest do wszystkich pracowników informacja o wchodzących zmianach przepisów prawnych oraz wchodzących w życie nowych zarządzeniach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie. Dzięki bieżącemu monitorowaniu zmian przepisów mamy gwarancję, że w sposób ciągły zapewniamy zgodność naszej działalności z obowiązującymi przepisami prawa. Odnosi się to zarówno do sfery wykonywania ustawowych zadań, jak i bezpośredniego oddziaływania na środowisko poprzez wykorzystywanie powierzonych zasobów.

5. Aspekty środowiskowe

Najistotniejszym elementem systemu zarządzania środowiskowego jest zidentyfikowanie wszystkich aspektów środowiskowych bezpośrednich i pośrednich organizacji, a następnie wyznaczenie spośród nich aspektów znaczących. Aspekt środowiskowy oznacza składnik działalności, produktów lub usług organizacji, który wpływa lub może wpływać na środowisko.

W ramach przeglądu środowiskowego w RDOŚ w Olsztynie dokonano identyfikacji aspektów środowiskowych, w tym uwzględniono:

- 1) zakres i warunki funkcjonowania obiektów wraz z ich wyposażeniem;
- 2) sposoby postępowania w zakresie działalności środowiskowej;
- 3) środowiskowe wymagania prawne, a także określono stopień i sposób ich spełnienia;
- 4) sytuacje awaryjne i specjalne;
- 5) perspektywę cyklu życia.

Ustalając kryteria, przeanalizowano możliwość zaistnienia warunków nadzwyczajnych. Z racji specyfiki urzędu uznano, że niezasadne jest określanie dodatkowego kryterium odnoszącego się do warunków nadzwyczajnych. Wszystkie kryteria oceny aspektów środowiskowych ustalono dla normalnych warunków funkcjonowania organizacji.

Ocenę aspektów środowiskowych przeprowadzono w oparciu o wybrane kryteria dopasowane do specyfiki działalności RDOŚ w Olsztynie:

- 1) wpływ na środowisko, uwzględniający potencjalne korzyści lub szkody dla środowiska naturalnego, w tym dla różnorodności biologicznej oraz stan środowiska – kwestie takie jak wrażliwość lokalnego, regionalnego lub globalnego środowiska;
- 2) częstotliwość wystąpienia, uwzględniający rozmiar, liczbę, częstotliwość i odwracalność aspektu lub oddziaływania;
- 3) kryterium formalnoprawne, uwzględniający istnienie wymogów wynikających z odpowiedniego prawodawstwa z zakresu ochrony środowiska;
- 4) znaczenie dla zainteresowanych stron – pracowników, społeczeństwa, opinii publicznej, uwzględniający opinie zainteresowanych stron, w tym pracowników organizacji;
- 5) ustawowe zadania instytucji/działania niezbędne do realizacji ustawowych zadań instytucji.

Podczas oceny znaczenia aspektów środowiskowych zastosowano metodę punktową, przyjmując dla pierwszych 4 kryteriów liczbę punktów 5, 10, 20, a dla ostatniego kryterium odpowiednio liczbę punktów 0 lub 20, gdzie:

- 5 punktów oznacza ocenę niską;
- 10 punktów oznacza ocenę umiarkowaną;
- 20 punktów oznacza ocenę wysoką.

Ocenie poddano wszystkie aspekty środowiskowe zidentyfikowane w RDOŚ w Olsztynie - zarówno aspekty bezpośrednie, jak i pośrednie. Za znaczące aspekty środowiskowe uznane zostały te, które uzyskały łącznie powyżej 80 punktów. Zdecydowana większość znaczących aspektów środowiskowych zidentyfikowanych w RDOŚ w Olsztynie jest aspektami środowiskowymi pośrednimi. Podczas przeglądu środowiskowego, który odbył się w 2019 r. za znaczący aspekt bezpośredni uznano także realizację działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody (dotychczas był on aspektem znaczącym pośrednim). Aspekt ten wiąże się bowiem z działalnością organizacji, nad którą sprawuje ona bezpośrednią kontrolę. Organizacja w sposób bezpośredni realizuje i nadzoruje zadania z zakresu ochrony czynnej, w związku z realizacją swoich zadań wynikających z ustawy *o ochronie przyrody*.

Znaczące aspekty środowiskowe wyznaczają obszary, które należy w pierwszej kolejności włączyć w proces sterowania operacyjnego oraz monitorowania w ramach systemu zarządzania środowiskowego.

Podczas wyboru znaczących aspektów środowiskowych wzięto pod uwagę uwarunkowania specyficzne dla województwa warmińsko-mazurskiego, kontekst organizacji, cykl życia, możliwości organizacyjne, finansowe urzędu i inne, w taki sposób, aby możliwe było objęcie ich nadzorem i doskonaleniem.

Aspekty środowiskowe bezpośrednie wynikają z przebywania pracowników w siedzibie urzędu i ich codziennej pracy (poza wyżej wymienionym aspektem związanym z realizacją działań ochronnych). Aspekty te związane są z wykorzystywaniem wody do celów socjalno-bytowych, energii cieplnej i elektrycznej, wytwarzaniem odpadów, emisją spalin powstającą w wyniku użytkowania samochodów oraz wykorzystaniem materiałów i urządzeń stanowiących wyposażenie stanowisk pracy. Ponadto od 2019 r. dodano 2 nowe aspekty bezpośrednie, tj. ryzyko wystąpienia wypadków środowiskowych i innych sytuacji nadzwyczajnych mających potencjalny wpływ na środowisko (np. wypadki chemiczne) oraz

potencjalnych sytuacji anomalnych, które mogłyby wywrzeć wpływ na środowisko, a także kwestie związane z podróżami pracowników samochodami służbowymi.

Za aspekty środowiskowe bezpośrednio uznawane są sytuacje awaryjne i specjalne, jak: pożar, likwidacja sprzętu elektrycznego i elektronicznego, uszkodzenie klimatyzatora. Możliwe sytuacje awaryjne uwzględniane są w SZŚ m.in. poprzez stosowanie się do procedur wymaganych prawem, realizację dobrych praktyk, komunikację wewnętrzną skierowaną do pracowników RDOŚ w Olsztynie w zakresie potencjalnych zagrożeń i sposobów postępowania.

Za aspekt środowiskowy bezpośredni w 2019 r. uznano także zadanie: realizacja działań zapobiegawczych lub naprawczych, wykonywanie badań zanieczyszczenia gleby i ziemi oraz prowadzenie remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Przy czym przydzielona punktacja wskazała, że jest to aspekt nieznaczący. Organizacja samodzielnie realizuje zadania w zakresie zapobiegania i naprawy szkód w środowisku, historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi, w tym badań zanieczyszczenia gleby i ziemi w przypadkach określonych w ustawie *o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie* oraz w ustawie *Prawo ochrony środowiska*.

Żaden z aspektów środowiskowych bezpośrednich, związanych z funkcjonowaniem biura i korzystaniem przez pracowników z zasobów środowiska, nie został uznany za znaczący. Jednak, mając świadomość potrzeby ograniczania bezpośredniego wpływu na środowisko i promowania zachowań proekologicznych, stosujemy zasadę „zielonej administracji”, wdrażamy dobre praktyki w celu racjonalnego korzystania z zasobów niezbędnych dla funkcjonowania naszej instytucji.

Działania związane z realizacją zadań statutowych warunkują aspekty środowiskowe pośrednie. W wyniku rozstrzygnięć, opinii, aktów legislacyjnych wydawanych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie reglamentuje się korzystanie ze środowiska przez różnego rodzaju podmioty, a więc ogranicza i optymalizuje ich wpływ na środowisko w sposób wymuszający niejako konieczną ochronę jego zasobów dla obecnego i przyszłych pokoleń, w zgodzie z przepisami szeroko pojętego prawa ochrony środowiska, a w szczególności z konstytucyjną zasadą zrównoważonego rozwoju, stanowiącą jego fundament.

W poniższej tabeli zaprezentowano znaczące aspekty środowiskowe RDOŚ w Olsztynie wraz z wpływem na środowisko, powiązaniem z wymaganiami prawnymi i innymi w zakresie ochrony środowiska oraz ich oceną, uwzględniającą wyżej opisane kryteria.

Znaczące aspekty środowiskowe w RDOŚ w Olsztynie stanowią aspekty środowiskowe pośrednie (procesy merytoryczne):

Lp.	Aspekt środowiskowy - pośrednie aspekty środowiskowe powiązane z procesami merytorycznymi	Wpływ na środowisko – pośredni wpływ	Powiązanie z wymaganiami prawnymi i innymi w zakresie ochrony środowiska	Ocena ogólna
1.	Wydawanie zezwoleń na podejmowanie czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową	<p>Utrzymywanie równowagi w środowisku między społeczeństwem a przyrodą, również w ramach możliwości utrzymania środowiska.</p> <p>Zabezpieczenie odpowiedniego stanu ochrony gatunkowej, w tym trwałości populacji gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową.</p> <p>Budowanie świadomości społecznej w zakresie ochrony gatunkowej.</p> <p>Wsparcie badań i rozwoju nauk przyrodniczych.</p>	<p>art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55 t.j.)</p>	90
2.	Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	<p>Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć o znaczeniu ogólnopolskim mogących znacząco oddziaływać na środowisko.</p> <p>Budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa – informowanie społeczeństwa o potencjalnym zagrożeniach dla środowiska oraz życia i zdrowia ludzi oraz kształtowanie postaw prośrodowiskowych.</p>	<p>art. 75 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.)</p>	90
3.	Ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	<p>Utrzymanie właściwego stanu oraz poprawa przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000.</p> <p>Ochrona i zachowanie bioróżnorodności.</p> <p>Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie dotyczącym obszarów Natura 2000.</p>	<p>art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55 t.j.)</p>	85

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

4.	Prowadzenie postępowań w sprawie ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć o znaczeniu ogólnopolskim mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	art. 88-95 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.)	85
5.	Opiniowanie w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	art. 64 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.)	80
6.	Uzgodnienia w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	art. 77 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.)	80
7.	Prowadzenie postępowań w związku ze zgłoszeniem wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku lub powzięciem informacji o wystąpieniu bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku	Zabezpieczenie przed wystąpieniem zanieczyszczenia lub szkody w środowisku lub zapewnienie realizacji działań naprawczych i/lub zapobiegawczych, w tym m.in. zaprzestanie dalszego zanieczyszczenia, przywracanie środowiska do stanu sprzed zaistnienia zanieczyszczenia lub do stanu zbliżonego do poprzedniego spełniającego standardy, stworzenie warunków do samoregulacji środowiska naturalnego.	art. 15 i art. 24 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1862, z późn. zm.)	80

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

8.	<p>Wydawanie decyzji uzgadniającej działania naprawcze i/lub zapobiegawcze na wniosek</p>	<p>Zabezpieczenie przed wystąpieniem zanieczyszczenia lub szkody w środowisku lub zapewnienie realizacji działań naprawczych i/lub zapobiegawczych, w tym m.in. zaprzestanie dalszego zanieczyszczenia, przywracanie środowiska do stanu sprzed zaistnienia zanieczyszczenia lub do stanu zbliżonego do poprzedniego spełniającego standardy, stworzenie warunków do samoregulacji środowiska naturalnego.</p>	<p>art. 13 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. <i>o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie</i> (Dz. U. z 2019 r. poz. 1862, z późn. zm.)</p>	80
9.	<p>Przeprowadzenie postępowań dotyczących oględzin i szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną na podstawie art. 126 ustawy o ochronie przyrody</p>	<p>Kształtowanie świadomości społecznej dotyczącej gatunków chronionych oraz ich roli w środowisku. Pozytywny wpływ pozwalający pogodzić gospodarowanie człowieka z występowaniem gatunków objętych ochroną. Pozyskiwanie akceptacji społecznej dla egzystowania zwierząt chronionych. Wpływ na retencjonowanie wody dzięki działalności bobrów.</p>	<p>art. 126 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. <i>o ochronie przyrody</i> (Dz. U. z 2020 r. poz. 55 t.j.)</p>	80
10.	<p>Uzgardnianie projektów uchwał sejmiku wojewódzkiego w sprawie utworzenia parku krajobrazowego lub jego obszaru oraz wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu oraz modyfikowanie zapisów tych uchwał</p>	<p>Poprzez kształtowanie reżimu ochronnego form ochrony przyrody zachowanie i ochrona krajobrazu oraz bioróżnorodności w szczególności ochrona gatunkowa roślin i zwierząt. Wpływ na zachowanie szczególnych walorów przyrodniczych oraz krajobrazowych istotnych w skali lokalnej. Zachowanie obiektów lub ekosystemów cennych przyrodniczo.</p>	<p>art. 23 ust. 3 i art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. <i>o ochronie przyrody</i> (Dz. U. z 2020 r. poz. 55 t.j.)</p>	80

11.	<p>Uzgadnianie i opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego</p>	<p>Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu.</p>	<p>art. 46-50, art. 53, art. 54 i art. 57 ustawy z dnia 3 października 2008 r. <i>o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko</i> (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.);</p> <p>art. 11 pkt 5 lit. i, art. 17 pkt 6 lit. a tiret 3 litera b tiret 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. <i>o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym</i> (Dz. U. z 2020 r. poz. 293, z późn. zm.);</p> <p>art. 13 ust. 3a, 16 ust. 7, 23 ust. 5, 30 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. <i>o ochronie przyrody</i> (Dz. U. z 2020 r. poz. 55 t.j.)</p>	80
12.	<p>Wydawanie decyzji ustalających plan remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi</p>	<p>Zapewnienie realizacji działań mających na celu usunięcie lub zmniejszenie ilości substancji powodujących ryzyko, ich kontrolowanie oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się, tak aby zanieczyszczony teren przestał stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska.</p>	<p>art. 101i ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. <i>Prawo ochrony środowiska</i> (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 t.j.)</p>	80
13.	<p>Wydawanie decyzji o wpisie do rejestru informacji o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi oraz wydawanie decyzji o wykreśleniu wpisu z rejestru, jeśli nie potwierdzono historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi</p>	<p>Zapewnienie realizacji działań mających na celu usunięcie lub zmniejszenie ilości substancji powodujących ryzyko, ich kontrolowanie oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się, tak aby zanieczyszczony teren przestał stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska.</p>	<p>art. 101c ust. 3 i ust. 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. <i>Prawo ochrony środowiska</i> (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 t.j.)</p>	80

Znaczący aspekt środowiskowy w RDOŚ w Olsztynie stanowi także aspekt środowiskowy bezpośredni:

Aspekt środowiskowy bezpośredni	Wpływ na środowisko – bezpośredni wpływ	Powiązanie z wymaganiami prawnymi i innymi w zakresie ochrony środowiska	Ocena ogólna
<p>Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody</p>	<p>Zachowanie i poprawa ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, roślin i grzybów na terenach objętych ochroną prawną lub poza nimi. Działania ochronne to m.in. działania wynikające z ustanowionych planów zadań ochronnych i planów ochrony dla obszarów Natura 2000, planów ochrony i zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody oraz realizowanych projektów, a w szczególności zadania z zakresy ochrony czynnej, ekspertyzy i monitoringu przyrodnicze, znakowanie granic obszarów chronionych.</p> <p>Przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów i składników przyrody oraz zachowanie siedlisk przyrodniczych a także siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów.</p> <p>Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa.</p>	<p>art. 22 ust. 3, art. 28 ust. 10 pkt 4, art. 60, art. 115 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55 t.j.)</p>	<p>90</p>

Znaczące aspekty środowiskowe uległy zmianie w porównaniu z informacją zawartą w Deklaracji Środowiskowej za rok 2018. W 2019 r. zaktualizowaliśmy nasze aspekty środowiskowe (w marcu 2019 r. oraz w czerwcu 2019 r. – w trakcie przeglądu środowiskowego). W następstwie tych działań za znaczące aspekty pośrednie uznaliśmy: wydawanie decyzji ustalających plan remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi, wydawanie decyzji o wpisie do rejestru informacji o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi oraz wydawanie decyzji o wykreśleniu wpisu z rejestru, jeśli nie potwierdzono historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi, prowadzenie postępowań w sprawie ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Za aspekt pośredni nieznaczący: Opracowywanie planów ochrony dla obszarów Natura 2000. Ponadto za nasz znaczący aspekt bezpośredni uznaliśmy realizację działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody (dotychczas identyfikowany jako aspekt znaczący pośredni).

Wszystkie znaczące aspekty środowiskowe znajdują swoje odzwierciedlenie w celach RDOŚ w Olsztynie, które są monitorowane i poddawane okresowym pomiarom. Aspekty środowiskowe, cele urzędu, mierniki, budżet zadaniowy oraz kontrola zarządcza tworzą spójną całość. Jak wynika z identyfikacji znaczących aspektów środowiskowych urząd ma

wpływ bezpośredni na środowisko w zakresie realizacji działań ochronnych. Poza tym wpływ bezpośredni jest niewielki, jednakże dążymy do ciągłej minimalizacji negatywnych działań poprzez oszczędne i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przez pracowników. Jednocześnie w RDOŚ w Olsztynie identyfikuje się duży wpływ pośredni na środowisko, poprzez wymuszanie na podmiotach za pomocą wydawanych decyzji administracyjnych, dążenia do zachowania dobrego stanu środowiska. Pomimo, że urząd nie ma możliwości weryfikacji czy rozstrzygnięcia administracyjne zostały rzetelnie wykonane i wykorzystane, jego rola pośredniego wpływu na środowisko jest bezsprzeczna. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie deklaruje dokonywanie corocznego przeglądu aspektów środowiskowych w celu aktualizacji deklaracji środowiskowej.

6. Cele i zadania

Cele i zadania środowiskowe są spójne z polityką środowiskową Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, odnoszącą się do znaczących aspektów środowiskowych i związanych z nimi zobowiązań dotyczących zgodności oraz wynikają z działalności statutowej urzędu. Cele te są spójne z kontrolą zarządczą i budżetem zadaniowym, w którym stopień realizacji każdego celu jest mierzony odpowiednim miernikiem. Oparte są na działalności jednostki oraz planach działalności poszczególnych komórek organizacyjnych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Ponadto formułując cele środowiskowe wzięto pod uwagę ryzyka i szanse mające wpływ na system zarządzania środowiskowego oraz na środowiskowe efekty działalności w powiązaniu ze znaczącymi aspektami środowiskowymi (bo do nich odnoszą się cele i zadania środowiskowe). Przy określaniu ryzyka i szans uwzględniliśmy zobowiązania dotyczące zgodności z prawem oraz inne czynniki i wymagania, określone w rozporządzeniu EMAS.

Uwzględnione w poniższej tabeli cele i zadania środowiskowe odnoszą się do znaczących aspektów środowiskowych oraz działań operacyjnych, przy czym wskazane mierniki służą ocenie realizacji wskazanych tam znaczących aspektów środowiskowych. Nie uwzględniają wszystkich zadań, które są składową konkretnego celu. Wyjątkiem jest zadanie - *Wydawanie uzgodnień decyzji, planów i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego*, dla którego miernik uwzględnia również wydawanie uzgodnień decyzji, pomimo, że znaczący aspekt środowiskowy nie jest powiązany z tym procesem merytorycznym.

Wykonanie najważniejszych celów w roku 2019 odnoszących się do znaczących aspektów środowiskowych

Cel	Zadania	Nazwa miernika	Wykonanie miernika w 2018 roku	Planowana wartość do osiągnięcia na koniec 2019 roku	Wykonanie miernika w 2019 roku	% wykonania miernika w stosunku do planowanej wartości do osiągnięcia na koniec 2019 roku	Efekt środowiskowy	Znaczący aspekt środowiskowy
<p>Zapewnienie sprawnego funkcjonowania systemu ocen oddziaływania na środowisko</p>	<p>Opiniowanie, uzgadnianie i wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w sprawach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko</p>	<p>Liczba załatwionych spraw w danym roku w stosunku do liczby spraw rozpatrywanych w danym roku</p>	<p>948/998</p>	<p>790/822</p>	<p>960/1062</p>	<p>121/129</p>	<p>Miernik został osiągnięty w stosunku do planowanej wartości. Wyższe wykonanie miernika związane jest z większą niż zakładano, liczbą wniosków, które wpłynęły w 2019 r.</p>	<p>Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach</p> <p>Prowadzenie postępowań w sprawie ponownej oceny oddziaływania na środowisko</p> <p>Opiniowanie w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach</p> <p>Uzgodnienia w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach</p>

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

				Efekt środowiskowy: Celem wydawanych rozstrzygnięć jest umożliwienie prowadzenia inwestycji mogących oddziaływać na środowisko w sposób zapobiegający, minimalizujący i ograniczający to oddziaływanie. W podejmowanych rozstrzygnięciach, w zależności od rodzaju planowanego przedsięwzięcia, określane są warunki realizacji i eksploatacji inwestycji, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony poszczególnych komponentów środowiska, cennych wartości przyrodniczych i zasobów naturalnych.				
Zapewnienie ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej	Opracowanie planów zadań ochrony dla obszarów Natura 2000.	Liczba obszarów Natura 2000 posiadających obowiązujące plany zadań ochronnych lub plany ochrony w stosunku do łącznej liczby obszarów Natura 2000	33/987	37/987	33/987	89/100	Miernik został zrealizowany na nieco niższym poziomie niż planowano. W 2019 r. prowadzono prace nad projektem planu dla obszaru Ostoja Piska oraz prowadzono uzupełnienie projektów planów dla obszarów Mamerki i Gierłoż	Ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

	<p>Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody</p>		<p>Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w rezerwacie przyrody „Kulka” przeprowadzono działania z zakresu ochrony czynnej polegające na wykoszeniu runi wraz z siewkami i podrostami gatunków drzewiastych z pow. 0,58 ha wraz z zebraniem i wywiezieniem powstałej podczas prac biomasy poza rezerwat przyrody; - zamontowano platformy gniazdowe na słupach wolnostojących w ramach projektu „Aktywna ochrona bociana białego na terenie województwa warmińsko-mazurskiego”; - dokonano oceny liczebności i występowania populacji ślimaka winniczka na terenie województwa warmińsko-mazurskiego; - zakupiono i zamontowano na terenie Olsztyna budki rozrodcze dla nietoperzy w celu poprawy warunków siedliskowych tych ssaków; - realizowano działania w zakresie ochrony populacji wilka i bobra europejskiego w województwie warmińsko-mazurskim oraz przeciwdziałanie szkodom powodowanym przez te gatunki chronione (m.in. zakup i przekazanie fladr, odłów bobrów, zakup i przekazanie szceniąt psów rasy polski owczarek podhalański, zakup i przekazanie ogrodzeń elektrycznych i siatki); - oznakowano rezerwat przyrody „Jezioro Francuskie” oraz 5 obszarów Natura 2000: Dolina Drwęcy, Dolina Kakaju, Ostoja Lidzbarska, Kaszuny, Mamerki; - prowadzono procedury przetargowe i zawarto umowy na wykonanie działań ochronnych zaplanowanych w planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, polegających na wykonaniu ekspertyz hydrologicznych i dokumentacji projektowych oraz na wykonanie inwentaryzacji terenowych na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony na obszarach natura 2000; - przeprowadzono koszenia w obszarach Natura 2000: Jonkowo-warkały, Kaszuny, Dolina Kakaju, Ostoja Iławska, Ostoja Napiwodzko-Ramucka na łącznej pow. około 80 ha. <p>Efekt środowiskowy: Celem ustanawiania dokumentów (planów zadań ochronnych i planów ochrony dla obszarów Natura 2000) jest utrzymanie i przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000. Dokumenty te zawierają m.in. identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony oraz gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk będących przedmiotami ochrony. Wskazuje cele ochrony, sposoby realizacji działań ochronnych oraz dopuszczalny sposób zagospodarowania, tak aby utrzymać lub przywrócić właściwy stan ochrony gatunków i siedlisk.</p> <p>Realizowanie działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody ma na celu zachowanie i poprawę ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, roślin i grzybów na terenach objętych ochroną prawną lub poza nimi. Działania ochronne to m.in. działania wynikające z ustanowionych planów zadań ochronnych i planów ochrony dla obszarów Natura 2000, planów ochrony i zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody oraz realizowanych projektów, a w szczególności zadania z zakresy ochrony czynnej, ekspertyzy i monitoringi przyrodnicze, znakowanie granic obszarów chronionych. Przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów i składników przyrody oraz zachowanie siedlisk przyrodniczych a także siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa.</p>
--	--	--	--

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

Efektywne orzekanie dla zapewnienia zachowania wartości przyrodniczych terenów cennych pod względem przyrodniczym oraz ochrona fauny i flory	Wydawanie decyzji zezwalających na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych.	Liczba rozstrzygnięć administracyjnych w danym roku do liczby spraw administracyjnych wszczętych w danym roku.	1081/1040	1020/1055	1033/963	101/91	Miernik został osiągnięty w stosunku do planowanej wartości. Wyższe wykonanie miernika związane jest z większą niż zakładano, liczbą wniosków, które wpłynęły w 2019 r. Część spraw wszczętych w IV kw. 2019 r. została rozpatrzona w 2020 r.	Wydawanie zezwoleń na podejmowanie czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową.
	Efekt środowiskowy: Celem wydawanych rozstrzygnięć jest umożliwienie prowadzenia inwestycji (lub innych zamierzeń będących przedmiotem wniosku) z uwzględnieniem zabezpieczenia odpowiedniego stanu roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową. Wydawane zezwolenia określają m.in. termin realizacji prac w sposób niekolidujący np. z okresem lęgowym, okresem rozrodu lub migracji. Zezwolenia określają także konieczność podjęcia działań kompensacyjnych, np. nasadzenia drzew, montaż siedlisk zastępczych (budek lęgowych lub rozrodczych), czy też platform pod gniazda, przesiedlenie lub przeniesienie gatunku chronionego. Zapisy dotyczące terminów realizacji prac i działań kompensacyjnych są dostosowywane do rodzaju gatunku w stosunku do którego wydawane jest zezwolenie i jego biologii. Często także, jako warunek realizacji prac, nakładany jest obowiązek ich prowadzenia pod nadzorem przyrodniczym.							
	Uzgadnianie projektów uchwał jest w sprawie utworzenia lub likwidacji form ochrony przyrody, zmiana granic lub obowiązujących zakazów.		29/29	50/48	44/45	88/94	Miernik nie został osiągnięty w stosunku do planowanej wartości. Nieznacznie niższe wykonanie miernika związane jest z mniejszą niż zakładano, liczbą wniosków, które wpłynęły w 2019 r.	Uzgadnianie projektów uchwał sejmiku wojewódzkiego w sprawie utworzenia parku krajobrazowego lub jego obszaru oraz wyznaczania obszaru chronionego krajobrazu

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

			<p>Efekt środowiskowy: Celem wydawanych uzgodnień jest kształtowanie reżimu ochronnego form ochrony przyrody, a także zachowanie i ochrona krajobrazu oraz bioróżnorodności w szczególności ochrona gatunkowa roślin i zwierząt. Dzięki wydanym opiniom, organizacja wpływa na zachowanie szczególnych walorów przyrodniczych oraz krajobrazowych istotnych w skali lokalnej oraz na zachowanie obiektów lub ekosystemów cennych przyrodniczo.</p>					
	<p>Wydawanie uzgodnień decyzji, planów i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego.</p>		5201/5215	4440/4525	4607/4628	104/102	<p>Miernik został osiągnięty w stosunku do planowanej wartości. Wyższe wykonanie miernika związane jest z większą niż zakładano, liczbą wniosków, które wpłynęły w 2019 r.</p>	<p>Uzgadnianie i opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego</p>
			<p>Efekt środowiskowy: Celem wydawanych uzgodnień i opinii jest zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu.</p>					

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

<p>Zapobieganie zagrożeniom w środowisku, usuwanie ich skutków oraz ustalanie warunków korzystania ze środowiska</p>	<p>Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie uzgodnienia bądź nałożenia obowiązku przeprowadzenia działań zapobiegawczych lub naprawczych szkody w środowisku.</p>	<p>Liczba załatwionych spraw w danym roku Liczba rozstrzygnięć administracyjnych dotyczących szkód w środowisku lub historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi w danym roku do liczby spraw administracyjnych dotyczących szkód w środowisku lub historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi wszczętych w danym roku</p>	<p>6/6</p>	<p>83/55</p>	<p>75/68</p>	<p>90/124</p>	<p>Miernik nie został osiągnięty w stosunku do planowanej wartości. Nieznacznie niższe wykonanie miernika związane jest z mniejszą niż zakładano, liczbą spraw, które wpłynęły w 2019 r. z zakresu szkód w środowisku i historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi.</p>	<p>Prowadzenie postępowań w związku ze zgłoszeniem wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku lub powzięciem informacji o wystąpieniu bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku</p> <p>Wydawanie decyzji uzgadniającej działania naprawcze i/lub zapobiegawcze na wniossek</p> <p>Wydawanie decyzji ustalających plan remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi</p> <p>Wydawanie decyzji o wpisie do rejestru informacji o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi oraz wydawanie decyzji o wykreśleniu wpisu z rejestru, jeśli nie potwierdzono historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi</p>
---	---	---	------------	--------------	--------------	---------------	---	---

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

			Efekt środowiskowy: Celem wydawanych rozstrzygnięć jest konkretyzowanie, w porozumieniu ze sprawcą szkody w środowisku lub zagrożenia nią, warunków prowadzenia działań naprawczych i/lub zapobiegawczych. Działania te mają doprowadzić do naprawy lub zastąpienia w równoważny sposób elementów przyrodniczych lub ich funkcji, które uległy szkodzie (powierzchnia ziemi, wody, gatunki chronione i chronione siedliska przyrodnicze), zapobieganie wystąpieniu szkody.					
Zadośćuczynienie poniesionym szkodom	Przeprowadzanie szacowań szkód spowodowanych przez zwierzęta chronione Szacowanie szkód wyrządzanych przez gatunki zwierząt objętych ochroną prawną - bobry, wilki i żubry - w uprawach rolnych, leśnych oraz innych rodzajach mienia. wypłata odszkodowań zgodnie z protokołami szacowania szkód.	Liczba zrekompensowanych szkód w stosunku do liczby oszacowanych i zakwalifikowanych do wypłaty szkód w danym roku.	1304/1377	25/1200	1436/1374	5744/115	Miernik został osiągnięty w stosunku do planowanej wartości. Poziom miernika przekracza planowaną wartość o liczbę szkód zaplanowanych do oszacowania i wypłaty odszkodowania w 2020 r.	Przeprowadzenie postępowań dotyczących oględzin i szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną na podstawie art. 126 ustawy o ochronie przyrody.
			Efekt środowiskowy: Celem prowadzonych postępowań jest łagodzenie konfliktów człowieka z gatunkami zwierząt chronionych (głównie bóbr i wilk). Bezpośrednio z oględzinami i szacowaniem związane jest wsparcie merytoryczne w zakresie zabezpieczania upraw i zwierząt gospodarskich przed wystąpieniem szkód. Ma to na celu dążenie do umożliwienia koegzystencji na jednym obszarze człowieka i zwierząt objętych ochroną.					

Efekty działalności odnoszące się do znaczących aspektów środowiskowych - wskaźniki efektywności środowiskowej

Wszystkie zadania RDOŚ w Olsztynie realizowane są na bieżąco. W większości obszarów działalności liczba zrealizowanych zadań jest pochodną liczby wpływających spraw, która jest niezależna od urzędu i skutkuje wykonaniem miernika powyżej lub poniżej wartości zakładanej. Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody (aspekt znaczący bezpośredni) jest przede wszystkim determinowana środkami finansowymi – własnymi (budżet jednostki) lub zewnętrznymi (projekty finansowane ze środków krajowych lub zagranicznych), Wszystkie sprawy zostają rozpatrzone i załatwione. Efekty środowiskowe podejmowanych przez RDOŚ w Olsztynie rozstrzygnięć, opisano w powyższej tabeli. Ocena efektów działalności wykorzystywana jest w systemie zarządzania środowiskowego do wspomagania i nadzoru nad znaczącymi aspektami środowiskowymi. Ten obszar systemu objęty jest monitoringiem i sprawozdawczością.

W odniesieniu do realizacji celu - *Zapewnienie ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej* należy zauważyć, że na koniec 2019 r. 33 obszary Natura 2000 z 56, dla których Regionalny Dyrektor jest właściwy do ustanowienia dokumentu planistycznego, posiadały ten dokument. Miernik został zrealizowany na nieco niższym poziomie niż planowano. W 2019 r. prowadzono prace nad projektem planu dla obszaru Ostoja Piska oraz prowadzono uzupełnienie projektów planów dla obszarów Mamerki i Gierłoż.

W 2017 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie rozpoczął także realizację projektu *Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000*. W II kwartale 2019 r. rozpoczęła się procedura przetargowa na wykonanie projektów planów zadań ochronnych dla 12 obszarów Natura 2000. W IV kwartale 2019 r. rozpoczęły się także warsztaty konsultacyjne dla pierwszych 8 obszarów Natura 2000, poprzedzające ustanowienie planów zadań ochronnych. Ustanowienie dokumentacji planistycznej jest jednak procesem długotrwałym, wymagającym badań terenowych, a następnie procedury konsultacji społecznych. Pomimo że jest to proces skomplikowany, organizacja dokłada wszelkich starań, aby prace nad sporządzeniem planów zadań ochronnych przebiegały sprawnie i bez zbędnej zwłoki. Zgodnie z harmonogramem prac ustanowienie, w formie zarządzenia, planów zadań ochronnych dla 12 obszarów Natura 2000 nastąpi pomiędzy III kw. 2021 r. a IV kw. 2022 r.

Opracowanie tych dokumentów zapewni utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków. Sukcesywna praca nad opracowywaniem planów zadań ochronnych, rozpoczęcie realizacji wspomnianego projektu, jest dowodem sprawnej i skutecznej działalności na poziomie lokalnym, tj. obszarze województwa warmińsko-mazurskiego. Powyższe działania wskazują, na przestrzeni kilku lat, efekty w zakresie ochrony przyrody poprzez objęcie planami zadań ochronnych coraz większej liczby obszarów.

Najistotniejszym oddziaływaniem na środowisko Regionalnej Dyrekcji jest jej pośredni wpływ związany z realizacją ustawowych zadań, tj. m.in. wydawaniem decyzji, opiniowaniem różnego rodzaju dokumentów, realizacją projektów. Dlatego, aby ocenić efekty środowiskowe jakie organizacja osiągnęła dzięki realizacji poszczególnych celów należy się odnieść do poszczególnych mierników efektywności działalności środowiskowej.

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

Zatem, w zakresie funkcjonowania systemu ocen oddziaływania na środowisko (R)=90%¹ spraw, które były rozpatrywane w roku 2019 w RDOŚ w Olsztynie, zostało załatwionych. Miernik nie osiągnął wartości 100% głównie z uwagi na złożone i długie procedury (niezależne od jednostki) zmierzające do wydania konkretnych rozstrzygnięć administracyjnych.

Efektywność działalności środowiskowej w zakresie zapewnienia zachowania wartości przyrodniczych terenów cennych pod względem przyrodniczym oraz ochrona fauny i flory poprzez efektywne orzekanie, była bardzo wysoka. Miernik został zrealizowany w (R)=101%², co oznacza, że wszystkie sprawy z zakresu ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów oraz wnioski o uzgodnienie projektów uchwał, a także wnioski o uzgodnienie decyzji, planów i studium z zakresu zagospodarowania przestrzennego, które zostały wszczęte w 2019 r. zostały rozpatrzone i wydano konkretne rozstrzygnięcie administracyjne. To z kolei dowodzi sprawnej i skutecznej działalności jednostki.

Również kolejny miernik odnoszący się do efektywności działalności środowiskowej w zakresie zadośćuczynienia poniesionym szkodom kształtował się na bardzo wysokim poziomie. Jego procentowa wartość wyniosła (R)=105%³. W takim zakresie Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie zrekompensowała szkody wyrządzone przez zwierzęta chronione na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w 2019 r. Należy podkreślić, że wydane rozstrzygnięcia administracyjne były zgodne z prawem, rzetelne i merytorycznie poprawne.

¹ $R (\%) = A/B \times 100\%$, gdzie:

A – liczba spraw załatwionych w 2019 r. (960)

B – liczba spraw, które wpłynęły w 2019 r. (1062)

² $R (\%) = A/B \times 100\%$, gdzie:

A – liczba spraw załatwionych w 2019 r. (5684)

B – liczba spraw, które wpłynęły w 2019 r. (5636)

³ $R (\%) = A/B \times 100\%$, gdzie:

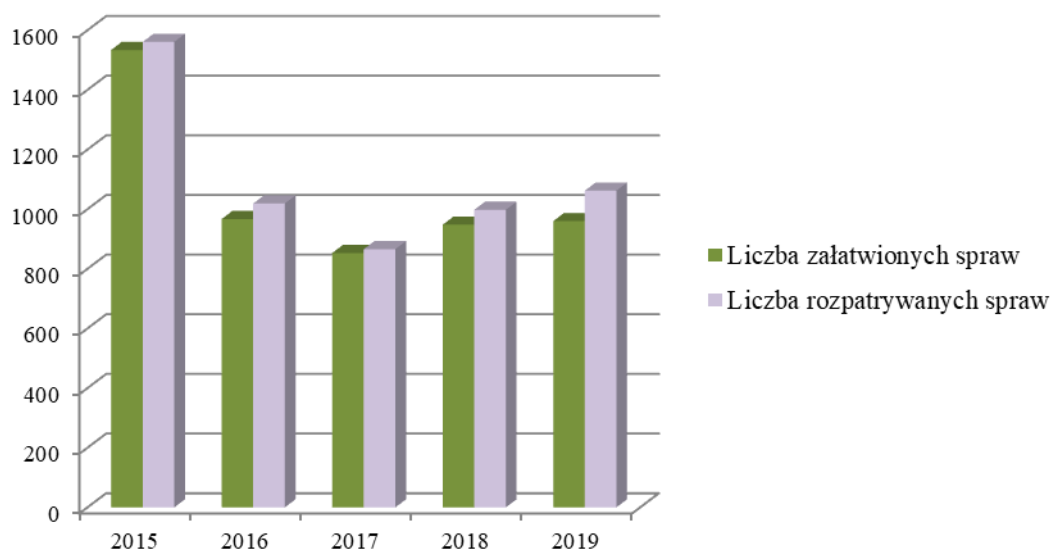
A – liczba zrekompensowanych szkód w 2019 r. (1436)

B – liczba oszacowanych i zakwalifikowanych do wypłaty szkód w danym w 2019 r. (1374)

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

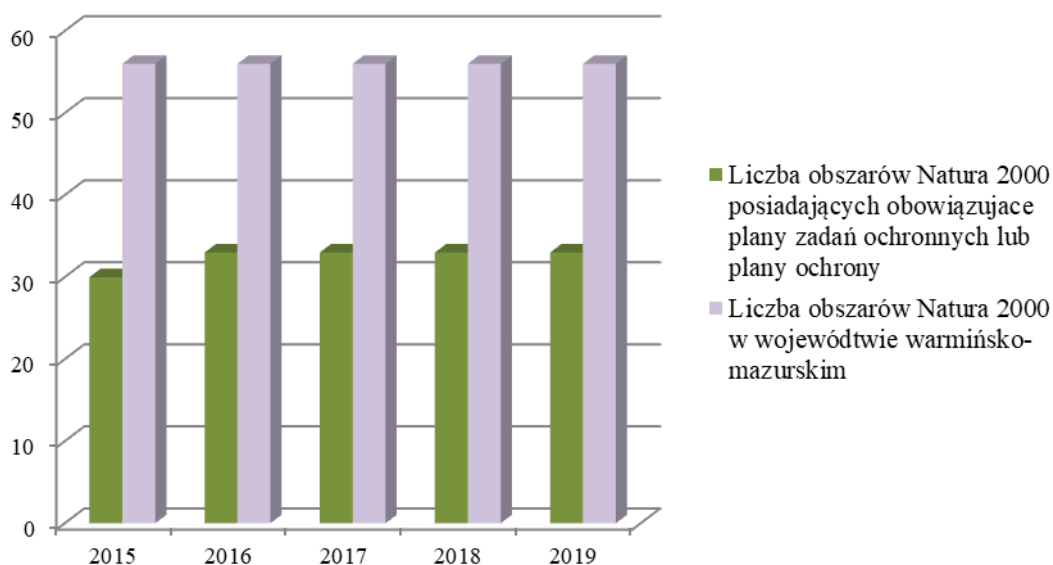
Poniżej prezentujemy efektywność środowiskową w zakresie podejmowanych rozstrzygnięć w odniesieniu do znaczących pośrednich aspektów środowiskowych na przestrzeni lat 2015-2019.

Cel: Zapewnienie sprawnego funkcjonowania systemu ocen oddziaływania na środowisko

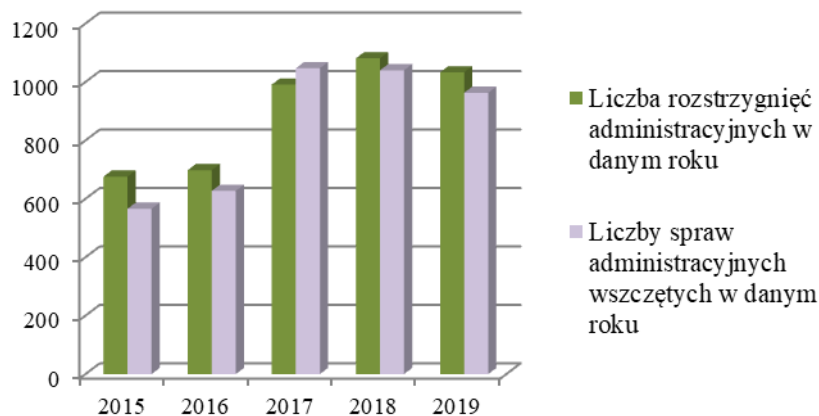
Wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, prowadzenie postępowań w sprawie ponownej oceny oddziaływania na środowisko, opiniowanie i uzgadnianie w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

Cel: Zapewnienie ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej

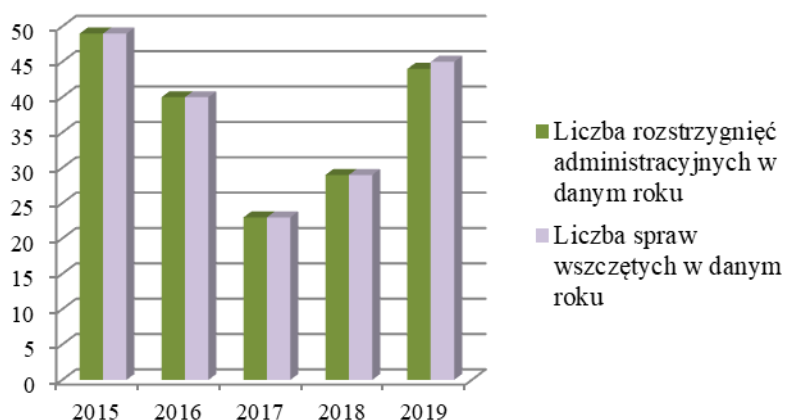

Ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000

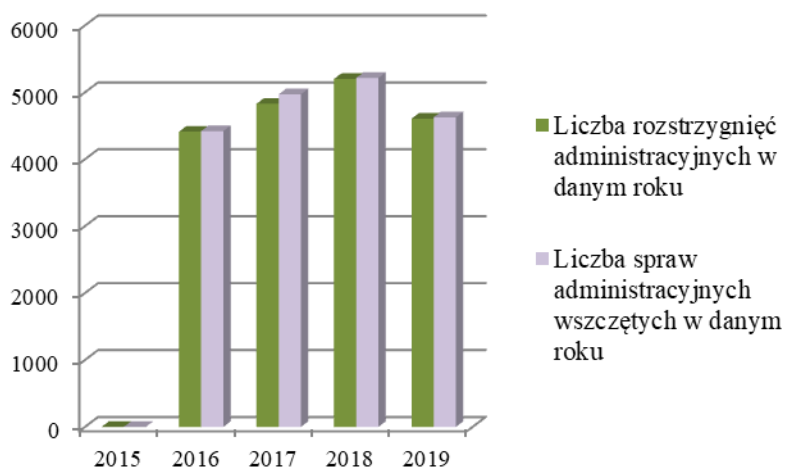
Cel: Efektywne orzekanie dla zapewnienia zachowania wartości przyrodniczych terenów cennych pod względem przyrodniczym

Wydawanie decyzji zezwalających na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych

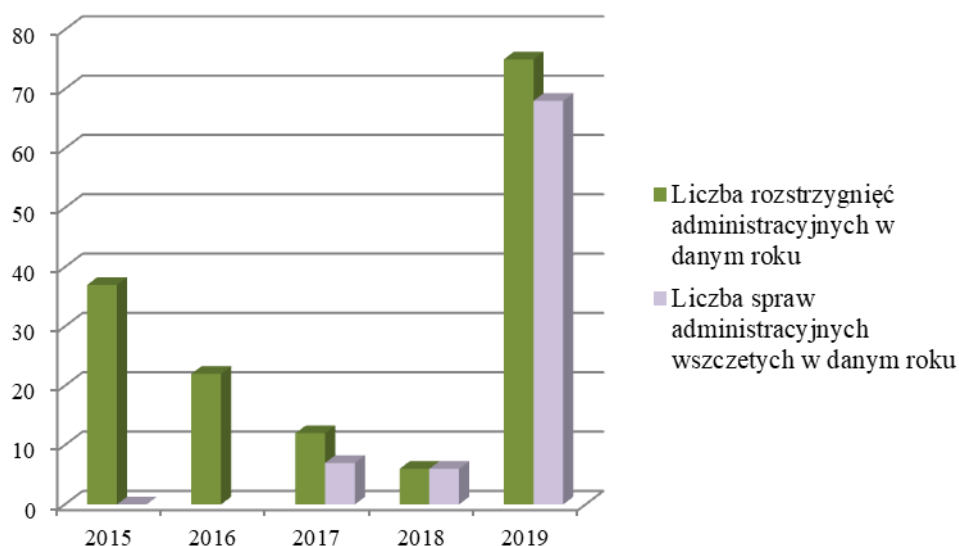

Uzgadnianie projektów uchwał jst w sprawie utworzenia lub likwidacji form ochrony przyrody, zmiana granic lub obowiązujących zakazów

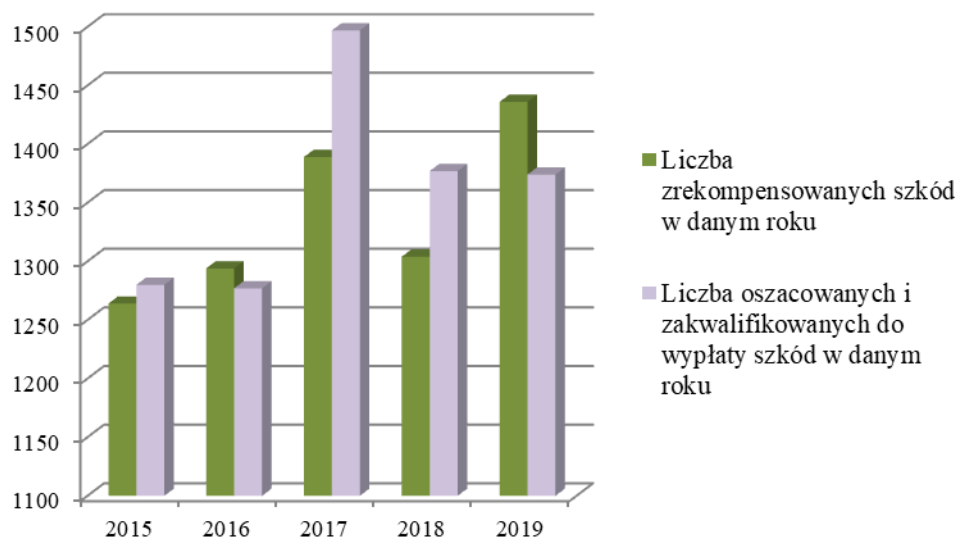
Wydawanie uzgodnień decyzji, planów i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego

Cel: Zapobieganie zagrożeniom w środowisku, usuwanie ich skutków oraz ustalanie warunków korzystania ze środowiska

Przewodzenie postępowań administracyjnych w sprawie uzgodnienia bądź nałożenia obowiązku przeprowadzenia działań zapobiegawczych lub naprawczych szkody w środowisku, wydawanie decyzji uzgadniającej działania naprawcze i/lub zapobiegawcze na wniosek, wydawanie decyzji ustalających plan remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi, wydawanie decyzji o wpisie do rejestru informacji o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi oraz wydawanie decyzji o wykreśleniu wpisu z rejestru, jeśli nie potwierdzono historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi

Cel: Zadośćuczynienie poniesionym szkodom

Przeprowadzanie postępowań dotyczących oględzin i szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną

Prezentacja wybranych działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody w 2019 r. (aspekt znaczący bezpośredni)

Aktywna ochrona bociana białego w województwie warmińsko-mazurskim

Bocian biały jest gatunkiem objętym ochroną ścisłą. Chroniony jest również prawem unijnym na podstawie Dyrektywy Ptasiej. Światową populację bociana białego ocenia się na około 166 000 par lęgowych. Wg wyników liczeń z 2004 r. w Polsce występuje ok. 43 000 par bocianów białych. Populację bociana białego w województwie warmińsko-mazurskim szacuje się na około 10 000 par. Tak liczne bytowanie bocianów związane jest z występowaniem obszarów będących dogodnymi żerowiskami dla tego gatunku oraz dużą liczbą potencjalnych miejsc gniazdowania.

W ramach działania wykonano 9 platform gniazdowych pod gniazda bociana białego na słupach wolnostojących. Działania miały charakter interwencyjny. Konieczność podjęcia działań wynikała z obserwowanych w ostatnich latach niekorzystnych dla tego gatunku zmian, dotyczących utraty coraz większej liczby miejsc gniazdowania. Populacja mazurska bociana białego związana jest bowiem w znacznym stopniu z budynkami gospodarczymi. W związku zaś z remontami starych budynków oraz zmianą pokryć dachowych, ogranicza się miejsca lęgowe tego gatunku. Dochodzą do tego przypadki losowe tj. spadek gniazda w wyniku przeciążenia, pękające mury budynków i uszkodzenia konstrukcji dachu. Gniazda znajdujące się na kominach budynków mieszkalnych stanowią także duże zagrożenie bezpieczeństwa, co powoduje konieczność podejmowania działań zmierzających do przeniesienia gniazda lub budowy nowego miejsca lęgowego.

Często już w okresie lęgowym ze względu np. na ryzyko zawalenia się budynków lub zapalenia się gniazda, istnieje pilna konieczność przeniesienia zajętego przez ptaki gniazda. Rokrocznie notuje się kilkanaście takich przypadków. Dlatego podejmowane działania były skoncentrowane na zachowanie jak największej liczby zagrożonych stanowisk lęgowych bociana białego.

Platforma pod gniazdo bociana białego (fot. archiwum RDOŚ w Olsztynie)

Przeciwdziałanie szkodom powodowanym przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową

Od 2018 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie realizuje projekt pn. *Przeciwdziałanie szkodom powodowanym przez bobry w gospodarstwach rolnych i mieniu oraz zabezpieczenie zwierząt gospodarskich przed wilkami na terenie województwa warmińsko-mazurskiego*, finansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Realizowane, w ramach projektu, działania wpłyną na zmniejszenie negatywnego oddziaływania bobrów i wilków na gospodarkę człowieka oraz na wzrost akceptacji tych gatunków. W 2019 r.:

- 1) dokonano odłowienia 13 rodzin bobra europejskiego z miejsc najbardziej konfliktowych;
- 2) zamontowano w tamach bobrowych 50 urządzeń przelewowych obniżających poziom wody w powstałych rozlewiskach;
- 3) zakupiono i przekazano poszkodowanym 12 000 mb siatki leśnej oraz 1 400 mb siatki ogrodzeniowej w celu zabezpieczenia m.in. drzew przed ścinaniem przez bobry;
- 4) zakupiono i przekazano 2 500 mb siatki ogrodzeniowej w celu ochrony grobli stawów przed kopaniem nor przez bobry;
- 5) zakupiono i przekazano właścicielom zwierząt gospodarskich 33 750 mb fladr oraz 2 600 mb siatki leśnej wraz ze słupkami w celu zabezpieczenia stad przed atakami wilków;
- 6) przekazano właścicielom zwierząt 53 urządzenia elektryczne do zabezpieczenia przed wilkami pastwisk, na których przetrzymywane są zwierzęta gospodarskie;
- 7) zakupiono i przekazano hodowcom owiec 4 psy stróżujące rasy polski owczarek podhalański do ochrony stad owiec przed atakami wilków.

Polski owczarek podhalański przekazany właścicielowi stada owiec (fot. Paweł Janczyk)

Fladry i urządzenia elektryczne przekazane właścicielowi zwierząt gospodarskich (fot. Paweł Janczyk)

Ochrona siedlisk nietoperzy

Nietoperze to ssaki powszechnie występujące w naszym otoczeniu. Ich naturalnymi schronieniami są dziuple starych drzew, spękania ich pni, odstająca kora oraz szczeliny skalne. Chętnie wykorzystują również kryjówki w budynkach (na strychach, w piwnicach, za okiennicami). W Polsce występuje 26 gatunków nietoperzy (na Warmii i Mazurach stwierdzono 16 gatunków), w sąsiedztwie człowieka spotyka się zaś głównie 6 gatunków: mroczek późny, gacek brunatny, karlik malutki, karlik większy, karlik drobny, borowiec wielki.

W ostatnich latach populacja nietoperzy ucierpiała wskutek wycinki starych drzew i powszechnej termomodernizacji budynków. Aby wspomóc lokalną populację tych ssaków zrealizowaliśmy projekt, którego celem jest minimalizowanie strat w istniejących siedliskach nietoperzy i zapewnienie im dogodnych warunków bytowania w nowych miejscach bez stwarzania konfliktów z człowiekiem.

W ramach projektu zamontowano łącznie 200 budek rozrodczych dla nietoperzy, w tym: nad Jeziorem Długim – 79, w Parku Kusocińskiego – 15, przy Łynostradzie (na odcinku ul. Niepodległości – ul. Obrońców Tobruku) – 24 i w Parku Centralnym – 82. Wybór tych miejsc nie był przypadkowy. Okolice rzeki Łyny stanowią bowiem ciąg migracyjny i żerowiskowy tych ssaków, a także miejsce ich odpoczynku w ciągu dnia. Budki powieszono także w miejscach, gdzie brakuje starych dziuplastych drzew, chętnie wykorzystywanych przez te zwierzęta.

Budki rozrodcze typu Stratmann zostały zawieszono pojedynczo lub w skupiskach po 5-20 sztuk w niewielkich odstępach od siebie, na wysokości 3-5 m, po najbardziej nasłonecznionej

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

stronie drzewa. W przyszłości mają one umożliwić nietoperzom bezpieczny rozród i wychowanie potomstwa. Wiosną bowiem samice tych ssaków potrzebują kryjówek, w których gromadzą się tworząc tzw. kolonie rozrodcze. Warto podkreślić, że adaptacja nietoperzy do nowych warunków bytowych i wykorzystywanie przez nie siedlisk zastępczych jest procesem kilkuletnim. Zwykle dopiero po 3-4 latach obserwuje się wykorzystywanie tych miejsc na stałe. Ssaki te muszą po prostu odnaleźć nowe, sprzyjające im miejsca.

Budki rozrodcze dla nietoperzy (fot. Paweł Janczyk)

Ochrona siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt zależnych od wód w obszarach Natura 2000

W ramach realizowanego projektu *Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód* przeprowadziliśmy działań ochronne zaplanowane w planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000: Dolina Kakaju PLH280036, Ostoja Iławska PLH280035, Ostoja Napiwodzko-Ramucka PLH280052, Kaszuny PLH280040, Jonkowo-Warkały PLH280039. Działania miały na celu ograniczenie sukcesji drzew, krzewów oraz trzciny na terenach otwartych, głównie torfowiskach. W ramach tych prac przeprowadzono usuwanie nalotu drzew i krzewów oraz koszenie roślinności zielonej na łącznej powierzchni około 80 ha.

Prace w obszarze Natura 2000 Kaszuny PLH280040 (fot. archiwum RDOŚ w Olsztynie)

Prace w obszarze Natura 2000 Ostoja Iławska PLH280025 (fot. archiwum RDOŚ w Olsztynie)

Braliśmy również udział w realizacji następujących projektów:

 <p>OCHRONA SIEDLISK I GATUNKÓW</p>	<p>Projekt <i>Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód</i></p> <p>Projekt jest realizowany przez Generalną Dyрекję Ochrony Środowiska, w latach 2017-2022, we współpracy z 11 regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska, które w ramach projektu są podmiotami upoważnionymi do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych. Realizacja projektu wynika z konieczności podejmowania przez państwo działań mających na celu przywrócenie właściwego stanu ochrony cennych w skali europejskiej siedlisk przyrodniczych oraz gatunków chronionych w ramach sieci Natura 2000. W ramach projektu planowana jest realizacja działań z zakresu ochrony czynnej dla siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt zależnych od wód (bagiennych, torfowiskowych, wodno-błotnych), które zaplanowane zostały w planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Celem projektu jest poprawa stanu ochrony wybranych typów siedlisk i siedlisk gatunków na powierzchni około 3 361 ha, na których stan zachowania został oceniony na niezadowolający (U1) lub zły (U2).</p> <p>W ramach projektu w 2019 r. zostały wszczęte i częściowo rozstrzygnięte procedury przetargowe na wykonanie działań ochronnych zaplanowanych w planach zadań ochronnych polegające na koszeniu oraz usuwaniu drzew i krzewów na obszarach Natura 2000, a także na wykonaniu ekspertyz hydrologicznych i dokumentacji projektowych. Działania ochronne zrealizowane w ramach projektu w 2019 r. opisano powyżej.</p>
 <p>BANK DANYCH O ZASOBACH PRZYRODNICZYCH</p>	<p>Projekt <i>Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych</i></p> <p>Projekt jest realizowany przez Generalną Dyрекję Ochrony Środowiska, w latach 2017-2022, we współpracy z regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska, które w ramach projektu są podmiotami upoważnionymi do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych. Podstawowym celem realizacji projektu jest wyeliminowanie luki w procesie zarządzania zasobami przyrodniczymi w kraju poprzez zlikwidowanie problemu braku pełnej informacji przyrodniczej oraz stworzenie systemu do gromadzenia, analizowania, udostępniania i bieżącej aktualizacji przestrzennych danych przyrodniczych. W ramach projektu m.in. wykonywane będą inwentaryzacje terenowe na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony na obszarach Natura 2000, które zidentyfikowane zostały w planach zadań ochronnych.</p> <p>W ramach projektu w 2019 r. wszczęto 5 postępowań przetargowych, w ramach których zawarto 13 umów na wykonywanie ww. zadań. .</p>

 <p>plany zadań ochronnych Natura 2000 2017-2022</p>	<p>Projekt <i>Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000</i></p> <p>Projekt jest realizowany przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska, w latach 2017-2022, we współpracy z 12 regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska, które w ramach projektu są podmiotami upoważnionymi do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych. Głównym celem projektu jest stworzenie podstaw do skutecznej ochrony dla 283 obszarów Natura 2000, położonych na terenie całej Polski. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez opracowanie dla tych obszarów wysokiej jakości planów zadań ochronnych, czyli instrumentów planistycznych sporządzanych obowiązkowo dla obszarów Natura 2000 na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Dokumenty te mają za zadanie zapewnienie zachowania lub odtworzenia właściwego stanu przedmiotów ochrony, przy jednoczesnym stworzeniu warunków społecznych umożliwiających i ułatwiających wdrożenie planów w życie. Realizacja projektu jest niezbędna z punktu widzenia ukończenia procesu planistycznego dla obszarów Natura 2000.</p> <p>W ramach projektu opracowane zostaną plany zadań ochronnych dla 12 obszarów Natura 2000 z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. W 2019 r. ogłoszono i rozstrzygnięto przetarg nieograniczony na opracowanie planów zadań ochronnych dla 12 obszarów Natura 2000.</p>
 <p>MASZ PRAWO DO OCHRONY PRZYRODY</p>	<p>Projekt <i>Masz prawo do skutecznej ochrony przyrody</i></p> <p>Projekt jest realizowany przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska. Jego celem jest podwyższenie poziomu świadomości i wiedzy organów zaangażowanych w prawne aspekty ochrony przyrody, poprawa koordynacji ich działań oraz ułatwienie egzekwowania prawa w zakresie ochrony przyrody. Przedstawiciel RDOŚ w Olsztynie bierze udział w pracach Komitetu Sterującego, którego głównym działaniem jest wsparcie merytoryczne przy realizacji projektu, monitorowanie prac oraz opiniowanie przeprowadzonych i planowanych prac. W 2019 r. RDOŚ w Olsztynie uczestniczył w szkoleniu dla przyszłych stażystów zaangażowanych w ramach projektu, które miało na celu przekazanie podstawowej wiedzy z zakresu ochrony przyrody, a także przygotowanie stażystów do wykonywania pracy w regionalnych dyrekcjach ochrony środowiska poprzez przedstawienie im m.in. kompetencji organów zajmujących się ochroną przyrody i obowiązków pracowników oraz stażystów rdoś. Ponadto przygotowano uaktualnione zestawienie dotyczące przestępstw i wykroczeń przeciwko przyrodzie zgłaszanych organom ścigania.</p>

W 2019 r. podpisaliśmy także umowę z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na realizację 4-letniego (2020-2023) projektu pod nazwą *Opracowanie planów ochrony dla rezerwatów przyrody w województwie warmińsko-mazurski*. Rezerваты przyrody są jedną z najcenniejszych form ochrony przyrody, która w odróżnieniu od parków narodowych i krajobrazowych, pozbawiona jest strukturalnego nadzoru administracyjnego. Wynika z tego szczególne znaczenie planów ochrony dla tych obiektów przyrodniczych. Plany ochrony zawierają szczegółową inwentaryzację obszarów chronionych, definiują cele ochrony, wskazują na potencjalne i istniejące zagrożenia oraz określają działania ochronne, które służą osiągnięciu założonych celów. W ramach realizacji zadania zostaną sporządzone plany ochrony dla 20 rezerwatów przyrody z terenu województwa: Krutynia Górna, Bagno Nadrowskie, Polder Sątopy-Samulewo, Jezioro Orłowo Małe, Ustnik, Bagno Koziana, Gązwa, Jasne, Jezioro Košno, Jezioro Siedmiu Wysp, Rzeka Drwęca, Jezioro Łuknajno, Żurawie Bagno, Zabrodzie, Zielony Mechacz, Sztynort, Świńskie Bagno, Uroczysko Kramnik, Kamienna Góra oraz Mokradła Żegockie.

Najważniejsze cele do realizacji w 2020 r. odnoszące się do znaczących aspektów środowiskowych

Podobnie jak w 2019 r. realizowane cele i zadania są spójne z kontrolą zarządczą i budżetem zadaniowym, w którym wskazane są mierniki dla poszczególnych celów oraz oparte są na planie działalności jednostki na 2020 r. oraz planach poszczególnych komórek organizacyjnych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Cel	Zadania	Nazwa miernika	Wykonanie miernika w 2019 r.	Planowana wartość do osiągnięcia na koniec 2020 r.	Znaczący aspekt środowiskowy
Zapewnienie sprawnego funkcjonowania systemu ocen oddziaływania na środowisko	Opiniowanie, uzgadnianie i wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w sprawach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	Liczba spraw z zakresu systemu ocen na środowisko załatwionych z danym roku do liczby spraw rozpatrywanych w danym roku.	960/1062	785/801	Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach Prowadzenie postępowań w sprawie ponownej oceny oddziaływania na środowisko Opiniowanie w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach Uzgodnienia w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
Zapewnienie ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz powstrzymanie utraty	Opracowanie planów zadań ochrony dla obszarów Natura 2000	Liczba obszarów Natura 2000 posiadających obowiązujące plany zadań ochronnych.	33/987	37/987	Ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

<p>różnorodności biologicznej</p>	<p>Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody</p>	<p>Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody (działania zaplanowane do realizacji w 2020 r.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona populacji wilka i bobra europejskiego w województwie warmińsko-mazurskim oraz przeciwdziałanie szkodom powodowanym przez te gatunki chronione (umożliwienie bezkonfliktowej koegzystencji na jednym obszarze człowieka i zwierząt): <ul style="list-style-type: none"> - dostawa i przekazanie właścicielom gospodarstw rolnych z województwa warmińsko-mazurskiego siatek w celu przeciwdziałania szkodom wyrządzanym przez bobry (grodzenie upraw leśnych, owijanie drzew, zabezpieczenia grobli stawów rybnych przed kopaniem nor przez bobry) oraz siatek słupków w celu przeciwdziałania przed szkodami wyrządzanymi przez wilki w celu stworzenia kwater); - dostawa i przekazanie właścicielom gospodarstw rolnych z województwa warmińsko-mazurskiego zestawów pastucha elektrycznego do zabezpieczenia przed wilkami zagród, w których przebywają zwierzęta gospodarskie; - dostawa i przekazanie właścicielom gospodarstw rolnych z województwa warmińsko-mazurskiego psów pasterskich rasy polski owczarek podhalański w celu zabezpieczenia owiec przed wilkami (psy stróżujące); - dostawa i przekazanie właścicielom gospodarstw rolnych z województwa warmińsko-mazurskiego fladr do ogrodzenia zagród/pastwisk, w których przetrzymywane są zwierzęta w celu ich zabezpieczenia przed wilkami; - odłów i przesiedlenie bobrów z miejsc najbardziej konfliktowych; - montaż urządzeń przelewowych obniżających poziom wody w rozlewiskach tworzonych przez bobry, w celu zapewnienia możliwości rolniczego wykorzystania terenu i ograniczenia jego zalewania. 2. Znakowanie obszarów chronionych – oznakowanie tablicami obszarów natura 2000, rezerwatów przyrody oraz stref ochronnych. 3. Oznakowanie bojami pływającymi rezerwatów przyrody „Sztynort” oraz „Jezioro Dobskie” 4. Montaż platform i słupów w celu poprawy miejsc gniazdowania bociana białego. 5. Koszenie oraz usuwanie drzew i krzewów na obszarach Natura 2000: Mazurskie Bagna, Ostoja Piska, Ostoja Napiwodzko-Ramucka, Dolina Kakaju oraz konserwacja rowów melioracyjnych w obszarze Natura 2000 Mazurskie Bagna w ramach projektu POiŚ „Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód”. 6. Wykonanie prac hydrotechnicznych na obszarze Natura 2000 Mazurskie Bagna w ramach projektu POiŚ „Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód” 7. Wykonanie ekspertyz hydrologicznych i dokumentacji projektowych dla obszarów Natura 2000: Jonkowo-Warkały, Ostoja Napiwodzko-Ramucka, Ostoja Piska w ramach projektu POiŚ „Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód”. 8. Wykonanie ekspertyz (inventaryzacji) na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy dla przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000 w ramach projektu POiŚ „Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych”. 9. Wykonanie ekspertyzy (inventaryzacja) na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy dla przedmiotów ochrony (sierpowiec błyszczący) w obszarze Natura 2000 Swajnie PLH280046. 10. Wykonanie opracowania nt. wpływu wykonanych działań na obszar Natura 2000 Ostoja Iławska w ramach projektu POiŚ „Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód” 11. Wykonanie opracowania nt. weryfikacji stanowisk gatunków strefowych. 12. Wykonanie projektów planów ochrony dla rezerwatów przyrody w ramach projektu „Opracowanie planów ochrony dla rezerwatów przyrody w województwie warmińsko-mazurskim”. 13. Działania interwencyjne (bociany, nietoperze, żmije i inne).
-----------------------------------	--	---

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

<p>Efektywne orzekanie dla zapewnienia zachowania wartości przyrodniczych terenów cennych pod względem przyrodniczym oraz ochrona fauny i flory</p>	<p>Wydawanie decyzji zezwalających na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych</p>	<p>Liczba rozstrzygnięć administracyjnych w danym roku do liczby spraw administracyjnych wszczętych w danym roku.</p>	<p>1033/963</p>	<p>970/1000</p>	<p>Wydawanie zezwoleń na podejmowanie czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową.</p>
	<p>Uzgadnianie projektów uchwał jst w sprawie utworzenia lub likwidacji form ochrony przyrody, zmiana granic lub obowiązujących zakazów</p>		<p>44/45</p>	<p>45/42</p>	<p>Uzgadnianie projektów uchwał sejmiku wojewódzkiego w sprawie utworzenia parku krajobrazowego lub jego obszaru oraz wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu oraz modyfikowanie zapisów tych uchwał</p>
	<p>Wydawanie uzgodnień decyzji, planów i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego</p>		<p>4607/4628</p>	<p>4460/4560</p>	<p>Uzgadnianie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego</p>

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

<p>Zapobieganie zagrożeniom w środowisku, usuwanie ich skutków oraz ustalanie warunków korzystania ze środowiska</p>	<p>Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie uzgodnienia bądź nałożenia obowiązku przeprowadzenia działań zapobiegawczych lub naprawczych</p>	<p>Liczba rozstrzygnięć administracyjnych dotyczących szkód w środowisku lub historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi w danym roku do liczby spraw administracyjnych dotyczących szkód w środowisku lub historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi wszczętych w danym roku</p>	<p>75/68</p>	<p>23/27</p>	<p>Prowadzenie postępowań w związku ze zgłoszeniem wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku lub powzięciem informacji o wystąpieniu bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku</p> <p>Wydawanie decyzji uzgadniającej działania naprawcze i/lub zapobiegawcze na wniosek</p> <p>Wydawanie decyzji ustalających plan remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi</p> <p>Wydawanie decyzji o wpisie do rejestru informacji o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi oraz wydawanie decyzji o wykreśleniu wpisu z rejestru, jeśli nie potwierdzono historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi</p>
<p>Zadośćuczynienie za poniesione szkody</p>	<p>Szacowanie szkód wyrządzonych przez bobry wilki i żubry.</p>	<p>Liczba zrekompensowanych szkód do liczby oszacowanych i zakwalifikowanych do wypłaty szkód w danym roku.</p>	<p>1436/1374</p>	<p>25/1200</p>	<p>Przeprowadzenie postępowań dotyczących oględzin i szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną na podstawie art. 126 ustawy o ochronie przyrody</p>

7. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej i dobre praktyki

Najistotniejszy wpływ na środowisko RDOŚ w Olsztynie jest wpływem pośrednim związanym z realizacją ustawowych zadań przypisanych Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Dla zaprezentowania efektów naszej działalności środowiskowej potwierdzającej zgodność z wymaganiami prawnymi odnoszącymi się do aspektów pośrednich, opracowaliśmy własny wskaźnik oceny zgodności prawnej. Jest on ilorazem wszystkich uchylonych w danym roku rozstrzygnięć administracyjnych (w postępowaniu odwoławczym lub w procesie sądowym) w stosunku do wszystkich wydanych w danym roku rozstrzygnięć administracyjnych, na które przysługują środki zaskarżenia.

Wskaźnik zgodności z wymaganiami prawnymi

Rok	2016	2017	2018	2019
Liczba wydanych rozstrzygnięć na które przysługują środki zaskarżenia=B	1855	2243	2295	2140
Liczba uchylonych rozstrzygnięć=A	31	24	21	19
R=A/Bx100 (%)	1,67	1,07	0,91	0,89

Z powyższego zestawienia danych wynika, że na przestrzeni lat 2016-2018 sukcesywnie wzrastała liczba wydawanych rozstrzygnięć administracyjnych, na które przysługują środki zaskarżenia i jednocześnie malała liczba uchylanych rozstrzygnięć przez organ odwoławczy (GDOŚ) lub sąd administracyjny. W 2019 r. liczba wydanych rozstrzygnięć była nieznacznie niższa w stosunku do roku 2018. Jednocześnie od 2016 r. zanotowano najmniejszą liczbę rozstrzygnięć, które zostały uchylone przez organ odwoławczy. Określony na tej podstawie wskaźnik obrazuje, że liczba uchylonych aktów administracyjnych zmalała z 1,67% w 2016 r. do 0,89% w 2019 r. Świadczy to o wysokim poziomie merytorycznym podejmowanych przez nas rozstrzygnięć i dowodzi naszej zgodności prawnej w odniesieniu do aspektów pośrednich.

Po szczegółowej zaś analizie głównych wskaźników efektywności środowiskowej podanych w załączniku IV do rozporządzenia EMAS, przyjętym rozporządzeniem Komisji (UE) 2018/2026 z dnia 19 grudnia 2018 r. *zmieniającym załącznik IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ek zarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS)* (Dz.Urz. UE L. 325/18), doszliśmy do wniosku, że żaden z tych wskaźników nie ma znaczenia dla naszych pośrednich aspektów środowiskowych. Główne wskaźniki określone w ww. rozporządzeniu EMAS odnoszą się jedynie do bezpośrednich aspektów środowiskowych. W Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie bezpośrednie aspekty, związane z prowadzeniem działalności biurowej w urzędzie, nie zostały uznane za znaczące. Nie są one limitowane i w związku z tym nie porównujemy efektów naszej działalności środowiskowej w tym zakresie do wymogów prawnych.

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

Mimo to, dla zachowania transparentności naszej działalności, poniżej podano wybrane główne wskaźniki zgodnie ze znowelizowanym rozporządzeniem EMAS, które są możliwe do monitorowania i nadzoru przez RDOŚ w Olsztynie. Zasadność zaprezentowania naszego korzystania z zasobów środowiska, wynika także z konieczności odniesienia się do zapisów *sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora administracji publicznej*, przyjętego decyzją Komisji (UE) 2019/61 z dnia 19 grudnia 2018 r.

Podobnie jak w przypadku głównych wskaźników efektywności środowiskowej, zdefiniowanych w załączniku IV do rozporządzenia EMAS w brzmieniu nadanym rozporządzeniem z 2018 r., wskaźniki z sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczące ekologicznego prowadzenia biura nie mają związku ze znaczącymi aspektami środowiskowymi i nie odzwierciedlają naszego wpływu na środowisko.

Mamy jednak na uwadze zapisy sektorowego dokumentu środowiskowego w trzech obszarach - ekologiczne prowadzenia biura, zielone zamówienia publiczne oraz edukacja ekologiczna i rozpowszechnianie informacji, które traktujemy jako wsparcie w formie pomysłów i inspiracji oraz praktycznych i technicznych wytycznych.

Pozostałe obszary i związane z nimi najlepsze praktyki zarządzania środowiskowego nie są skierowane do organu, jakim jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Energia

Efektywność energetyczna w zakresie wykorzystania energii cieplnej – brak technicznych możliwości pomiaru zużycia tego medium. We wszystkich lokalizacjach (Olsztyn, Elbląg, Ełk) istnieją wspólne instalacje ciepłownicze, których ze względów technicznych nie można wydzielić oraz zamontować indywidualnych liczników. W tym obszarze środowiskowym stosujemy jednak dobre praktyki polegające na zmniejszaniu ogrzewania pomieszczeń po zakończonym dniu pracy oraz w dniach wolnych od pracy.

Efektywność energetyczna w zakresie wykorzystania energii elektrycznej – dotychczas nie badaliśmy obszaru efektywności energetycznej w tym zakresie. W przypadku lokalizacji Elbląg i Ełk nie mamy technicznych możliwości pomiaru tego medium. Zużycie rozliczane jest ryczałtowo, w zależności od wykorzystywanej powierzchni użytkowej.

W Olsztynie zaś posiadamy własny licznik zużycia energii, jednak zużycie tego medium nie ma związku ze zidentyfikowanymi w organizacji znaczącymi aspektami środowiskowymi i nie odzwierciedla naszego wpływu na środowisko.

W tym obszarze środowiskowym stosujemy jednak dobre praktyki polegające na wyłączaniu oświetlenia pomieszczeń po ich opuszczeniu, a także w trakcie dnia pracy (przy odpowiednim nasłonecznieniu), korzystanie z jednego czajnika przez kilku pracowników podczas przygotowywania gorących napoi.

Dla porządku jednak, mając na względzie zapisy *sektorowego dokumentu referencyjnego dla administracji publicznej* warto wskazać, że zużycie energii elektrycznej w siedzibie głównej (Olsztyn) wyniosło:

- w 2017 r. – 33 578 kWh/rok
- w 2018 r. – 33 376 kWh/rok
- w 2019 r. - 29 618 kWh/rok

Powyższe dane wskazują, że na przestrzeni 3 lat nastąpił sukcesywny spadek zużywanej przez nas energii elektrycznej.

Material

Nie badamy obszaru efektywnego wykorzystania materiałów, ponieważ mamy bardzo ograniczone możliwości planowego gospodarowania materiałami (dotyczy zużycia papieru do drukowania i materiałów piśmiennych).

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie nie ma żadnego wpływu na liczbę spraw (pism) wpływających do urzędu. Wszystkie sprawy zobowiązani jesteśmy rozpatrzyć i udzielić wyczerpującej odpowiedzi. Ze względu na uwarunkowania prawne (m.in. *Kodeks postępowania administracyjnego*) oraz specyfikę działalności urzędu rozstrzygnięcia prowadzonych spraw muszą zawierać wszystkie niezbędne elementy, co powoduje, iż są to wielostronicowe dokumenty, często kierowane do licznych strón postępowania. Zatem nie mamy możliwości wykazania się efektywnym wykorzystaniem materiałów w sytuacji, kiedy czynniki zewnętrzne determinują zużycie tych materiałów. W tym obszarze środowiskowym stosujemy dobre praktyki polegające na efektywnym wykorzystaniu papieru i tonerów - nie wykonujemy zbędnych wydruków oraz drukujemy dokumenty dwustronnie, w większości przypadków – w kolorach szarości. Korzystamy ze zbiorczych drukarek, ustawionych w strategicznych miejscach organizacji (jedynie wybrane stanowiska – kadry, księgowość ze względu na poufność drukowanych danych, mają możliwość korzystania z drukarek w pokojach). Korzystamy z możliwości przekazywania pism, zgodnie z obowiązującymi przepisami, poprzez ogólnopolską platformę teleinformatyczną służącą do komunikacji obywateli z jednostkami administracji publicznej w ujednolicony, standardowy sposób – ePUAP. Ponadto kupowany przez nas papier posiada certyfikaty FSC i EU Ecolabel. Wskaźnik dotyczy wszystkich lokalizacji.

Dla porządku jednak, mając na względzie zapisy *sektorowego dokumentu referencyjnego dla administracji publicznej* warto wskazać, że:

- w 2017 r. – zakupiliśmy 965 ryz papieru A4 i 15 ryz papieru A3
- w 2018 r. – zakupiliśmy 840 ryz papieru A4 i 16 ryz papieru A3
- w 2019 r. zakupiliśmy 217 ryz papieru A4 i 7 ryz papieru A3

Powyższe dane wskazują, że w 2019 r. zakupiliśmy o 623 ryzy papieru mniej względem 2018 r., tj. mniej o 311 500 kartek. Powyższe może być efektem stosowania wyżej opisanych dobrych praktyk w tym obszarze środowiskowym.

Woda

Nie badamy efektywności zużycia wody. W przypadku lokalizacji Elbląg i Ełk nie mamy technicznych możliwości pomiaru tego medium. Zużycie rozliczane jest ryczałtowo. Natomiast w Olsztynie taka możliwość pojawiła się dopiero w 2016 r., kiedy został zamontowany indywidualny licznik. Źródłem wody użytkowej, na cele socjalno-bytowe jest ujęcie miejskie podziemne – ujęcie Wadąg (godziny nocne), ujęcie Zachód (w ciągu dnia). Zużycie tego medium nie ma jednak związku ze zidentyfikowanymi w organizacji znaczącymi aspektami środowiskowymi i nie odzwierciedla naszego wpływu na środowisko. W tym obszarze środowiskowym stosujemy jednak dobre praktyki polegające na monitorowaniu usterek związanych z przeciekami wody i ich natychmiastowym usuwaniu. Propagujemy także wśród pracowników ideę oszczędzania wody.

Dla porządku jednak, mając na względzie zapisy *sektorowego dokumentu referencyjnego dla administracji publicznej* warto wskazać, że zużycie wody w siedzibie głównej (Olsztyn) wyniosło:

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

- w 2017 r. – 338,45 m³/rok, co daje zużycie 6,5 m³/1 pracownika/rok (w siedzibie głównej pracuje 52 pracowników)
- w 2018 r. – 364,84 m³/rok, co daje zużycie 7,0 m³/1 pracownika/rok (w siedzibie głównej pracuje 52 pracowników)
- w 2019 r. - 617,58 m³/rok, co daje zużycie 11,88 m³/1 pracownika/rok (w siedzibie głównej pracuje 52 pracowników).

Wzrost zużycia wody (szczególnie zimnej) w 2019 r. jest następstwem prac remontowych, które były prowadzone w IV kwartale 2019 r. na części 3. piętra siedziby.

Należy jednak podkreślić, że jest to całkowite zużycie wody i wskaźnik przypadający na 1 pracownika. Jednak z wody korzystają także zaproszeni goście, interesanci, pracownicy delegatur w Ełku i w Elblągu podczas cyklicznych wizyt w siedzibie głównej. Zatem rzeczywisty wskaźnik zużycia wody na jednego pracownika jest nieco niższy.

Dołożymy jednak wszelkich starań, aby całkowite zużycie wody w roku na jednego pracownika wyniosło mniej niż 6,4 m³/1 pracownika/rok (kryterium doskonałości).

Odpady

Nie badamy efektywności wytwarzania odpadów komunalnych, ponieważ nie mamy możliwości wyliczenia rzeczywistej ilości wytwarzanych odpadów dla całej organizacji.

Wytwarzamy następujące odpady inne niż niebezpieczne:

- 08 03 18 (odpady toner drukarski z urządzeń biurowych inny niż wymieniony w 08 03 17);
- 16 02 14 (zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13);
- 20 03 07 (odpady wielkogabarytowe);
- 15 01 06 (zmieszane odpady opakowaniowe);
- 15 01 01 (opakowania z papieru i tektury);
- 15 01 02 (opakowania z tworzyw sztucznych);
- 15 01 07 (opakowania ze szkła);
- 15 01 04 (opakowania z metali).

W lokalizacjach Elbląg i Ełk rozliczenie następuje ryczałtowo. Dla lokalizacji w Olsztynie złożono stosowną deklarację do Prezydenta Olsztyna, jako organu odpowiedzialnego za system gospodarki odpadami komunalnymi, o wysokości opłaty za gospodarowanie tymi odpadami w następującej wysokości: 1 pojemnik (110 l) x 20 zł (stawka opłaty dla nieruchomości niezamieszkałych, jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny) x 4 (liczba opróżnień pojemników w miesiącu) = 80 zł (miesięczna opłata za gospodarowanie odpadami). Powyższe jednak nie wskazuje na rzeczywistą ilość wytwarzanych odpadów komunalnych przez organizację.

W tym obszarze środowiskowym stosujemy jednak dobre praktyki polegające na segregacji odpadów (każde piętro zostało wyposażone w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów, a pracownicy przeszkoleni z zasad segregacji). Staramy się wytwarzać jak najmniej odpadu papieru, poprzez ograniczanie zbędnych wydruków, wykorzystujemy system elektronicznego zarządzania dokumentacją do korespondencji międzywydziałowej. Dążymy do maksymalnego ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów.

W 2019 r. nie wytworzyliśmy odpadów niebezpiecznych. Wobec tego główny wskaźnik efektywności środowiskowej odnoszący się do ilości odpadów niebezpiecznych przypadający na jednego pracownika w 2019 r. wyniósł 0. Ilość wytworzonych odpadów niebezpiecznych wynika z normalnego funkcjonowania urzędu – używania różnego rodzaju materiałów i sprzętu. W poszczególnych latach ilości mogą być różne. Nie można założyć tendencji

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

spadkowej ani wzrostowej wytwarzanych odpadów niebezpiecznych. Ilość wytworzonych odpadów niebezpiecznych zależy m.in. od zużycia sprzętu, prowadzonych inwentaryzacji mienia jednostki, w wyniku których zdejmowane są ze stanu urządzenia, zawierające elementy będące odpadem niebezpiecznym. Dążymy do maksymalnego ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów.

W 2019 r. wytworzyliśmy natomiast następujące rodzaje odpadów w związku z przeprowadzonym remontem części 3. piętra w siedzibie głównej:

- 17 01 91 Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów o masie 15 Mg
- 17 01 80 Usunięte tynki, tapety, okleiny itp. o masie 3 Mg
- 16 02 16 Odpadowy toner drukarski z urządzeń biurowych. Elementy usunięte ze zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13 o masie 0,01 Mg.

Wytwarzanie odpadów w naszej organizacji nie ma związku ze zidentyfikowanymi znaczącymi aspektami środowiskowymi i nie odzwierciedla naszego wpływu na środowisko.

Wytwarzanie odpadów niebezpiecznych w latach 2014-2018 kształtowało się następująco:

Rok		2015	2016	2017	2018	2019
(A)	Zużycie w Mg	0,084	0,021	0,077	0,002	0
(B)	Liczba pracowników	63	66	71	68	66
(R)	Wskaźnik (Mg/ 1 osobę)	0,0013	0,0003	0,0011	0,00003	0

Zaprezentowany wskaźnik efektywności środowiskowej w zakresie wytwarzania odpadów niebezpiecznych ma wyłącznie charakter poglądowy. Nie ma związku ze zidentyfikowanymi w organizacji znaczącymi aspektami środowiskowymi i nie odzwierciedla naszego wpływu na środowisko.

Emisje

Na stanie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie w roku 2018 figurowało sześć służbowych samochodów osobowych. Emisje związane z wprowadzaniem gazów (SO₂, NO₂, CO₂) i pyłów do powietrza z procesów spalania benzyny i oleju napędowego w silniku spalinowym jest tak mała, iż jednostka jest zwolniona z uiszczania opłat z tego tytułu. Na tej podstawie opracowano wskaźnik, zgodny z wytycznymi tworzenia wskaźników głównych efektywności środowiskowej tj.: zużycie paliwa (A) przypadające na jednego pracownika (B).

Rok		2015	2016	2017	2018	2019
(A)	Zużycie paliwa Mg	5,6	6,08	6,33	7,07	7,16
(B)	Liczba pracowników	63	66	71	68	66
(R)	Wskaźnik (Mg/ 1 osobę)	0,089	0,092	0,089	0,104	0,108

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

Główny wskaźnik efektywności środowiskowej odnoszący się do zużycia paliwa przypadający na jednego pracownika - wartość wskaźnika dotyczącego emisji nieznacznie wzrosła w stosunku do 2018 r. Taka sytuacja spowodowana była większą liczbą wyjazdów służbowych, a to z kolei związane było z charakterem, specyfiką i liczbą spraw, które wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji w roku 2019 np. w 2019 r. wpłynęło kilkadziesiąt spraw więcej dotyczących oszacowania szkód wyrządzonych przez gatunki chronione w stosunku do 2018 r.).

Organizacja przekazuje roczny raport o emisji gazów cieplarnianych do krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE).

Substancje niebezpieczne

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie użytkuje jeden klimatyzator (serwerownia w siedzibie głównej w Olsztynie).

- rodzaj: typ ścienny – model chłodząco-grzewczy FUJITSU

- jednostki wewnętrzne: AOYR09LGC

- jednostki zewnętrzne: ASYA09LGC

- czynnik chłodzący - freon

Klimatyzator podlega okresowym przeglądom (raz w roku). Raport o emisji gazów cieplarnianych składany do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE) – w przypadku wymiany czynnika chłodzącego. Ostatni przegląd klimatyzatora odbył się 26 czerwca 2019 r.

Użytkowanie gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej

W zakresie głównego wskaźnika dotyczącego użytkowania gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie opracowała własny wskaźnik będący liczbą obszarów Natura 2000 posiadającą dokumenty planistyczne (A) do liczby obszarów Natura 2000 (B) w województwie warmińsko-mazurskim. Przy czym należy wskazać, że w roku 2014 przyjęto wartość liczby obszarów Natura 2000 w województwie warmińsko-mazurskim - 59, natomiast w roku 2015 i latach kolejnych - 56. Zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do wyliczania analogicznego miernika w budżecie zadaniowym należy wykazywać tylko te obszary Natura 2000, dla których dana regionalna dyrekcja ochrony środowiska opracowuje plan zadań ochronnych.

Rok		2015	2016	2017	2018	2019
(A)	Liczba obszarów Natura 2000 posiadająca dokumenty planistyczne (szt.)	30	33	33	33	33
(B)	Liczba obszarów Natura 2000 w województwie warmińsko-mazurskim (szt.)	56	56	56	56	56
(R)	Wskaźnik (j. m.)	0,53	0,59	0,59	0,59	0,59

Minimalizowanie wpływu na środowisko dojazdów do pracy i podróży służbowych

Zachęcamy pracowników do zmiany zachowań w zakresie dojazdu do pracy na bardziej ekologiczne.

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

W tym celu pod siedzibą organizacji (Olsztyn) zostały ustawione stojaki na rowery, które są wykorzystywane głównie w okresie wiosenno-letnim (sprzyjające warunki atmosferyczne). Część pracowników korzysta z transportu publicznego lub efektywnie korzysta z samochodów, unikając przejazdów jednoosobowych (wspólne przejazdy samochodem pracowników, tzw. car-pooling).

Planując podróże służbowe w celu prowadzenia wizji terenowych, uwzględniamy konieczność ich łączenia (ogłędziny kilku miejsc na trasie podróży zmniejsza konieczność zwielokrotniania wyjazdów). Powszechnie korzystamy także z transportu kolejowego odbywając podróże służbowe. Posiadamy sprzęt do wideokonferencji, który jest dostępny dla wszystkich pracowników i wykorzystywany (brak konieczności dojazdu np. do miejsca konferencji).

Minimalizowanie wpływu na środowisko organizacji zebrań i imprez

Organizując zebrań, konferencje lub szkolenia uwzględniamy kryteria środowiskowe przy wyborze miejsca, w którym odbędzie się planowane wydarzenie (strategiczne miejscowości województwa – łatwy dojazd transportem publicznym). Ograniczamy ilość gadżetów i zestawów dla uczestników konferencji (np. ulotki, identyfikatory, brak drukowanych materiałów – dostępne w wersji elektronicznej do pobrania). Wybieramy usługodawców, którzy świadczą usługi bez używania jednorazowych talerzy, kubków i sztućców z tworzywa sztucznego.

8. Komunikacja wewnętrzna i zewnętrzna

RDOŚ w Olsztynie dokłada starań, aby w sposób efektywny prowadzić komunikację skierowaną zarówno do interesariuszy wewnątrz organizacji, jak i na zewnątrz.

Wszyscy pracownicy urzędu mają zapewniony dostęp do systemu informacji prawnej Lex oraz informacji o najnowszych zmianach w prawie, wyrokach sądowych, trwających pracach legislacyjnych w zakresie kompetencji RDOŚ w Olsztynie. Funkcjonują skuteczne narzędzia przekazywania ważnych informacji w obrębie całej struktury organizacyjnej, takie jak poczta elektroniczna, dysk wspólny, spotkania. System komunikacji wewnętrznej ma na celu skuteczne przekazywanie pracownikom informacji dotyczących celów urzędu, sposobu jego funkcjonowania, ról, zadań i odpowiedzialności. Pracownicy otrzymują informację pozwalającą im określić, w jaki sposób realizacja ich obowiązków wpływa na realizację celów RDOŚ w Olsztynie, jakie są ich zadania i odpowiedzialności w zakresie utrzymania zgodności z wymaganiami systemu zarządzania środowiskowego. Kierownictwo RDOŚ w Olsztynie otrzymuje informacje o stanie realizacji zadań, ryzykach i działaniach podjętych dla ich minimalizowania, jak również na bieżąco informuje kierowników komórek organizacyjnych o planach, nowych inicjatywach i kluczowych zdarzeniach (np. podczas narad z naczelnikami). Pracownicy są angażowani w procesy związane z doskonaleniem i utrzymaniem systemu zarządzania środowiskowego na różnych etapach i poziomach funkcjonowania systemu. W skład zespołu ds. EMAS wchodzi przedstawiciele wszystkich wydziałów mieszczących się w siedzibie głównej w Olsztynie i między innymi za ich pośrednictwem komórki organizacji uczestniczą w realizowanych zadaniach, wymianie informacji.

RDOŚ w Olsztynie rozwija otwarte i skuteczne kanały komunikacji z klientami, dostawcami, usługodawcami, ekspertami i innymi interesariuszami. Wśród kanałów komunikacji można wymienić serwis internetowy urzędu, Biuletyn Informacji Publicznej oraz publicznie dostępny wykaz danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego

Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2019 r.

ochronie, które są na bieżąco aktualizowane. W przypadku tematów trudnych, konfliktowych, wymagających wyjaśnienia urząd organizuje spotkania i konsultacje, rozprawy administracyjne, które są dobrą formą otwartej komunikacji.

Przejrzyste zasady prowadzenia tzw. udziału społeczeństwa w ramach postępowań administracyjnych pozwalają każdemu zainteresowanemu na złożenie uwag i wniosków, które poddawane są analizie. Wszelkie skargi, sugestie, wnioski, zapytania i interpelacje poselskie i senatorskie są niezwłocznie przekazywane odpowiednim komórkom organizacyjnym w celu udzielenia odpowiedzi.

Bieżąca współpraca z mediami pozwala na zwiększanie wiedzy na temat roli RDOŚ w Olsztynie w ochronie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego. Stanowi ważny element działalności edukacyjno-informacyjnej urzędu.

RDOŚ w Olsztynie prowadzi działania edukacyjno-informacyjne, organizując konferencje i szkolenia oraz biorąc udział w wydarzeniach tego typu organizowanych przez inne jednostki. Urząd wydaje publikacje (albumy, ulotki), prezentacje multimedialne, udostępniając je szerokiemu gronu zainteresowanych.

Spotkanie poświęcone ochronie mokradeł

W rocznicę podpisania Konwencji Ramsarskiej, 2 lutego, przypada Światowy Dzień Mokradeł. W ramach obchodów, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie wraz z Muzeum Przyrody w Olsztynie zorganizowała spotkanie, podczas którego zaprezentowana została tematyka obszarów wodno-błotnych o znaczeniu międzynarodowym w Polsce oraz występowanie i różnorodność torfowisk alkalicznych.

Część spotkania została poświęcona przyrodzie Nietlickich Bagien. Wydarzeniu towarzyszył pokaz filmu autorstwa Bożeny i Jana Walencików *W trosce o bagna*, przedstawiający bogactwo przyrodnicze doliny górnej Biebrzy.

Mokradła wspierają wysiłki w walce ze zmianami klimatu: pochłaniają dwutlenek węgla, ograniczają powodzie, łagodzą skutki suszy i ograniczają wezbrania sztormowe i chronią wybrzeża. Naukowcy szacują jednak, że od lat siedemdziesiątych XX wieku zostało utraconych 35% mokradeł na świecie. Wspólne działania na rzecz ochrony i odtworzenia tych ekosystemów pomogą nam przygotować się na skutki zmian klimatu, radzić sobie z nimi oraz je niwelować.

Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających międzynarodowe znaczenie, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego to najstarsza światowa konwencja poświęcona ochronie środowiska przyrodniczego. Podpisana została 2 lutego 1971 r. w irańskim mieście Ramsar, od którego wzięła się jej potoczna nazwa. Celem jest ochrona i zrównoważone użytkowanie mokradeł. Dotychczas Konwencję Ramsarską podpisało 170 państw, które łącznie wyznaczyły ponad 2300 obszarów pokrywających blisko 250 mln ha. W Polsce wyznaczonych jest 19 obszarów Ramsar, w tym 4 w województwie warmińsko-mazurskim: rezerwat przyrody jezioro Łuknajno, rezerwat przyrody Jezioro Karaś, rezerwat przyrody Jezioro Drużno, rezerwat przyrody Jezioro Siedmiu Wysp.

Spotkanie z okazji Międzynarodowego Dnia Mokradeł, 6lutego 2018 r. fot. RDOŚ w Olsztynie

Ochrona ptaków i nietoperzy w miastach

13 marca 2019 r., już po raz trzeci, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie zorganizowała spotkanie poświęcone tematyce prowadzenia remontów i termomodernizacji budynków zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony przyrody. W wydarzeniu wzięło udział ponad 80 osób - przedstawiciele spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, zarządców budynków komunalnych oraz gmin i powiatów z województwa warmińsko-mazurskiego.

Seminarium rozpoczęło się wystąpieniem przedstawicielki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, które dotyczyło zasad ubiegania się o dofinansowanie prac remontowo-budowlanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w kontekście spełnienia wymagań przepisów o ochronie przyrody. Część spotkania była poświęcona zagadnieniom prawnej ochrony gatunkowej zwierząt, w tym praktycznym informacjom na temat wypełniania wniosku i zasad uzyskania zezwolenia na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków zwierząt. Seminarium miało pomóc we właściwym stosowaniu przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz uświadomić jego uczestnikom, dlaczego powinniśmy chronić ptaki w miastach.

Seminarium „Przeprowadzanie remontów i termomodernizacji budynków zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony przyrody”, 13 marca 2019 r. (fot. RDOŚ w Olsztynie)

Odpowiedzialność administracyjna, cywilna i karna w ochronie środowiska

W dniach 4 i 5 kwietnia 2019 r. w Olsztynie odbyła się druga edycja konferencji poświęconej odpowiedzialności administracyjnej, cywilnej i karnej w ochronie środowiska.

Celem spotkania było przeprowadzenie naukowej debaty oraz wymiana poglądów i doświadczeń na temat harmonizacji instrumentów prawnych stosowanych w ochronie zasobów środowiska. W tym zakresie podkreślono istotność dialogu i współpracy pomiędzy naukowcami, a przedstawicielami organów administracji publicznej i służb mundurowych odpowiedzialnych za realizację ściśle określonych zadań w zakresie ochrony środowiska. Podczas konferencji odbyły się wykładowe obrady plenarne oraz panele dyskusyjne.

W trakcie panelu *Odpowiedzialność organów administracji publicznej za stan i ochronę środowiska*, doświadczenia Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie w zakresie wykroczeń przeciwko środowisku zaprezentowała Agata Moździerz Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie. Zwróciła przede wszystkim uwagę na niszczenie linii brzegowych jezior oraz zadrzewień przydrożnych. Pokazała przykłady działań, które prowadzą do naruszania zakazów obowiązujących w stosunku do roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową.

Spotkanie było okazją do zasygnalizowania najważniejszych wyzwań w obszarze ochrony środowiska, co niewątpliwie przełoży się na zwiększenie skuteczności egzekwowania przepisów prawa w tym zakresie.

Konferencja „Odpowiedzialność administracyjna, cywilna i karna w ochronie środowiska”, 4-5 kwietnia 2019 r. (fot. RDOŚ w Olsztynie)

Ogólnopolska akcja #sprzątaMY

20 września 2019 r. w całej Polsce ruszyła akcja #sprzątaMY, zainaugurowana przez Parę Prezydencką. Pracownicy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie włączyli się w działania Nadleśnictwa Olsztyn i posprzątały teren Leśnictwa Zazdrość, chętnie odwiedzany przez okolicznych mieszkańców, szczególnie ze względu na urządzoną tam ścieżkę przyrodniczo-leśną. Dzięki wspólnej pracy uprzątnięto około 160 ha lasu, zbierając łącznie 3 m³ odpadów.

Celem włączenia się w działania realizowane w nadleśnictwach we wszystkich 16 województwach w Polsce jest dbałość o czystość środowiska przyrodniczego - jednego z kluczowych elementów ważnych dla zachowania we właściwym stanie gatunków i siedlisk przyrodniczych. Porzucone śmieci temu nie sprzyjają, stanowiąc m.in. zagrożenie dla zwierząt. Podejmowanie takich inicjatyw, jak akcja #sprzątaMY, powoduje, że mamy realny wpływ na nasze otoczenie, a swoim zaangażowaniem możemy zachęcić innych do świadomego i odpowiedzialnego korzystania z przyrody. Akcja #sprzątaMY miała wymiar edukacyjny, promując działania mające na celu ochronę środowiska, właściwe segregowanie odpadów i zrównoważoną gospodarkę odpadami, ale także budowanie świadomości współodpowiedzialności za środowisko przyrodnicze.

Akcja #sprzątaMY była elementem działań związanych ze sprzątaniem świata, częścią międzynarodowego ruchu na rzecz ochrony środowiska Clean up the World wywodzącego się z Australii, zapoczątkowanego w 1989 r.

Akcja #sprzątaMY, 20 września 2019 r. (fot. RDOŚ w Olsztynie)

Obchody Dnia Krajobrazu

W 2019 r. po raz czwarty obchodziliśmy Dzień Krajobrazu, święto ustanowione z inicjatywy Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w celu promowania zagadnień związanych z ochroną i planowaniem krajobrazu. Z tej okazji Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie zorganizował 26 października 2019 r. spacer krajobrazowy po olsztyńskiej dzielnicy Kortowo. Celem spaceru było przedstawienie jego uczestnikom różnorodnych form krajobrazu ze szczególnym uwzględnieniem roli roślinności, która stanowi jego bardzo ważny składnik.

Biorąc pod uwagę temat obchodów, głównym przedmiotem spaceru było zwrócenie uwagi na dwie grupy roślin, które można obserwować jeszcze o tej porze roku i które odgrywają ważną rolę w ochronie i retencjonowaniu wody w krajobrazie - drzewa i mszaki. Tak odmienne dwie grupy roślin wiele różni, ale posiadają one wbrew pozorom również wiele cech wspólnych i występują między nimi interesujące zależności.

Spacer odbył się na terenie miasteczka akademickiego Kortowo, a jego trasa przebiegała przez kilka typów krajobrazów różniących się stopniem antropogenicznego przekształcenia - od krajobrazu zurbanizowanego poprzez krajobraz harmonijno-kulturowy do półnaturalnego i naturalnego. W każdym z tych typów krajobrazu występuje inna roślinność, która ma charakter spontaniczny lub sztucznie kształtowany przez człowieka. Podczas spaceru została zwrócona także uwaga na gatunki roślin obcego pochodzenia i zagrożenia związane z wprowadzaniem ich do różnych typów krajobrazu.

Spacer krajobrazowy, 26 października 2019 r. (for. RDOS w Olsztynie)

9. Oświadczenie weryfikatora

W marcu 2016 r. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie została zarejestrowana w rejestrze EMAS. Poniżej znajduje się oświadczenie weryfikatora środowiskowego z 30 sierpnia 2019 r. uzyskane w wyniku pozytywnej weryfikacji i walidacji przeprowadzonej przez audytora zewnętrznego.

OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA ŚRODOWISKOWEGO W SPRAWIE CZYNNOŚCI WERYFIKACYJNYCH I WALIDACYJNYCH

Biuro Certyfikacji Systemów Zarządzania Polskiego Rejestru Statków S.A.
o numerze rejestracji weryfikatora środowiskowego EMAS nr PL-V- 0006 akredytowane
w odniesieniu do zakresu 84 (kod NACE) oświadczają, że przeprowadziło weryfikację, czy cała
organizacja o której mowa w deklaracji środowiskowej organizacji:

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie

Adres: ul. Dworcowa 60; 10-437 Olsztyn

o nr rejestracji: EMAS: PL 2.28-002-73

Spełnia wszystkie wymogi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE)
nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009r. dotyczące dobrowolnego udziału organizacji
w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

Podpisując niniejszą deklarację oświadczam, że:

- weryfikacja i walidacja zostały przeprowadzone w pełnej zgodności z wymogami rozporządzenia (WE) nr 1221/2009,
- wyniki weryfikacji i walidacji potwierdzają, że nie ma dowodów na brak zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami prawnymi dotyczącymi środowiska,
- dane i informacje zawarte w deklaracji środowiskowej odnoszące się do działalności całej organizacji dają rzetelny, wiarygodny i prawdziwy obraz całej działalności organizacji w zakresie podanym w deklaracji środowiskowej.

Niniejszy dokument nie jest równoważny z rejestracją w EMAS. Rejestracja w EMAS może być dokonana wyłącznie przez organ właściwy na mocy rozporządzenia (WE) nr 1221/2009. Niniejszego dokumentu nie należy wykorzystywać jako oddzielnej informacji udostępnianej do wiadomości publicznej.

Data wydania oświadczenia: **30.08.2019**

Miejsce wydania oświadczenia: **Gdańsk**

PL-V-0006

Papiński

Jaśk Papiński
Dyrektor Pionu Certyfikacji PRS S.A.